

ДОКЛАД
ЗА
МЕЖДИННА ОЦЕНКА
ОБЩНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2007-2013 Г.
ОБЩИНА КАВАРНА

Приет с Решение на ОбС Каварна № 49 по протокол № 50 от 26.04.2011 г.

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ	3
ВЪВЕДЕНИЕ	4
ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОСР	6
1. ОЦЕНКА НА РЕЛЕВАНТНОСТТА НА ЦЕЛИТЕ НА ОПР И СТЕПЕНТА НА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ	6
2. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОПР	15
2.1. ПРИОРИТЕТ 1: РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗЪМ ПРЕЗ ВСИЧКИ СЕЗОНИ	15
2.2. ПРИОРИТЕТ 2. ИЗГРАЖДАНЕ НА КАЧЕСТВЕНА ЖИЗНЕНА СРЕДА С МОДЕРНИ ИНФРАСТРУКТУРИ И СЪХРАНЕНА ЕКОЛОГИЯ	18
2.3. ПРИОРИТЕТ 3: РАЗВИТИЕ НА АГРАРЕН СЕКТОР И ХРАНИТЕЛНО-ВКУСОВА ИНДУСТРИЯ	27
2.4. ПРИОРИТЕТ 4: ИЗГРАЖДАНЕ НА КОНКУРЕНТНОСПОСОБНА И ДИНАМИЧНА ОБЩИНСКА ИКОНОМИКА	31
2.5. ПРИОРИТЕТ 5. РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ И СОЦИАЛНО СБЛИЖАВАНЕ	35
2.6. ПРИОРИТЕТ 6. УКРЕПВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ, РАЗВИТИЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ УМЕНИЯ В ПОДКРЕПА НА МЕСТНАТА ИКОНОМИЧЕСКА АКТИВНОСТ И УСВОЯВАНЕ НА СРЕДСТВА ОТ СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД НА ЕС	44
ОСНОВНИ ИЗВОДИ НА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА	46
ПРИЛОЖЕНИЕ 1: ПРОЕКТИ, РЕАЛИЗИРАНИ ПО РАЗЛИЧНИ ПРОГРАМИ В ОБЩИНА КАВАРНА ПРЕЗ 2007-2010 Г.	47

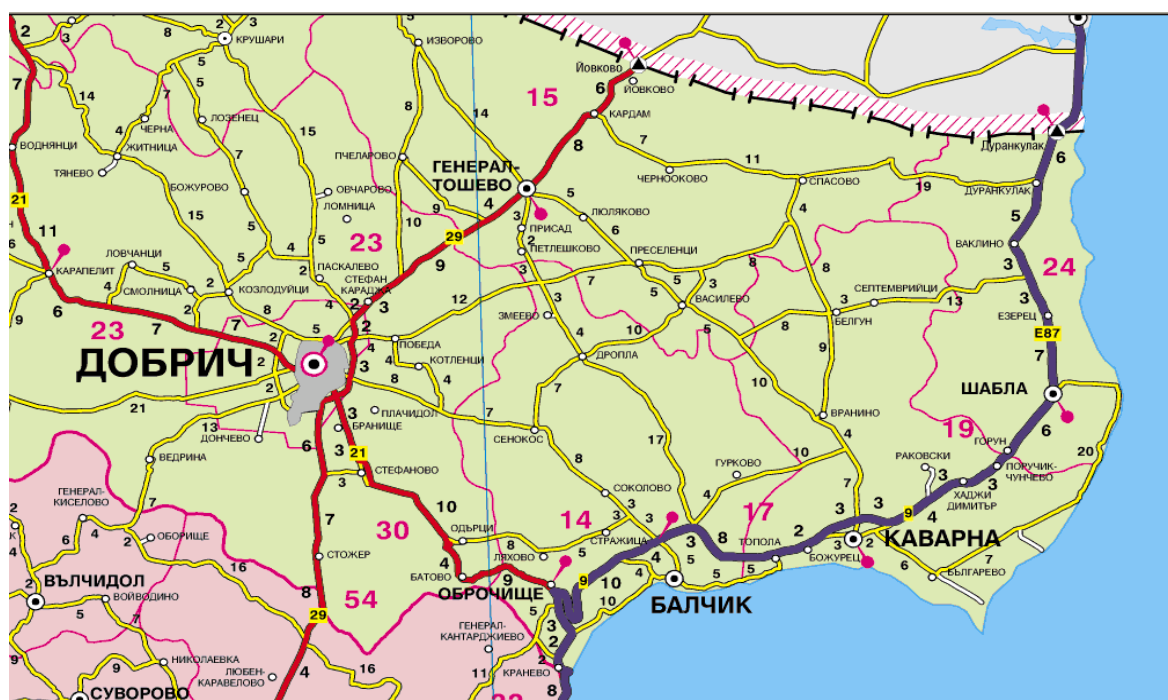

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

БВП	Брутен вътрешен продукт;
БДС	Брутна добавена стойност;
ВС	Ваканционно селище
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда“
ДФЗ	Държавен Фонд Земеделие;
ЕС	Европейски съюз;
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие;
ЗООС	Закон за опазване на околната среда;
ЗРР	Закон за регионалното развитие;
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на структурните инструменти в България
МИГ	Местна инициативна група
МИРГ	Местна инициативна рибарска група
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството;
МО	Междинна оценка;
МОСВ	Министерство на Околната среда и Водите;
МСП	Малки и средни предприятия;
НИРД	Научно изследователска и развойна дейност;
НПО	Неправителствена организация;
НСИ	Национален статистически институт;
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие (2005-2015);
ОА	Общинска администрация
ООС	Опазване на околната среда;
ОП	Оперативна програма
ОПР	Общински план за развитие;
ОСР -	Областна стратегия за развитие;
ПРСР	Програма за развитие на селските райони;
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда;
РИОСВ	Регионална инспекция за околна среда и води;
РО	Рибарска област;
РПР	Регионален план за развитие;
СМР	Стратегия за местно развитие;
ТСБ	Териториално статистическо бюро.

ВЪВЕДЕНИЕ

Междинната оценка (МО) на Общинския план за развитие (ОПР) на община Каварна 2007-2013 г. е изготвена в отговор на изискването на чл. 33, ал.1 от Закона за регионалното развитие (ЗРР, 2008 г.), в рамките на законово определения срок до 4 години от началото на периода на действие на плана.

По своето предназначение ОПР определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво интегрирано местно развитие, като се базира на наличния потенциал и сравнителните предимства на общината, но същевременно планира това развитие в контекста на политиките, целите, приоритети и инструментите, залегнали в европейската, националната и регионалната система за планиране и управление на регионалното развитие. По този начин ОПР осигурява "вход" към националните и европейски финансови ресурси на общинско ниво.

Целта на оценката е бъдат анализирани и оценени първоначалните резултати от изпълнението и степента на постигане на целите на ОПР, ефективността и ефикасността на използваните ресурси за периода на действие на плана 2007-2010 г. и при наличие на съществени проблеми в реализацията и/или промени във външната среда да бъдат направени препоръки относно организацията и мобилизацията за неговото изпълнение, както и за евентуална актуализация на плана като реструктуриране на стратегическия пакет, ако промененият контекст и тенденции го изискват.

Значението на оценката е да се подобри опитът на администрацията в планирането и прилагането на публични програми и политики, да се извлекат поуците, да се предвидят действията в съответствие с променящите се условия, да се отговори на новите предизвикателства, да се осигури отчетност, да се развие капацитет чрез учене.

Изготвянето на МО на ОПР Каварна премина през **следните етапи**:

- **Проучване.** На този етап бе създадена организация за провеждане на междинната оценка. Проучени бяха
 - ✓ основните планови и стратегически документи – Регионалният план за развитие на Североизточен район 2007-2013 г. и неговият актуализиран вариант, Областната стратегия за развитие на област Добрич 2005-2015 г., Общинският план за развитие на община Каварна 2007-2013 г.,
 - ✓ годишните отчети за развитието на туризма, образованието, здравеопазването, културата, административния капацитет, проектното осигуряване, в т.ч. реализирани проекти по различни програми, общинският бюджет, капитално строителство, разрешения за строеж и др. отчетна информация в общината;
 - ✓ годишните отчети на Дирекция Бюро по Труда Каварна, отчети на регионални структури като РИОСВ Варна и др.

Беше събрана фактологическа и статистическа информация за нуждите на анализа и оценката от общинска администрация – Каварна, ТСБ – Добрич, ДБТ – Каварна, ИСУН, други общински и регионални структури. За целите на проучването бяха използвани анкети, въпросници, справки, Интернет информация. Проведени бяха срещи и консултации с представители на общинска администрация - Каварна.

Списък на основните източници на информация на МО на ОПР е даден в Приложение 1.

Екипът на междинната оценка изказва своята благодарност на общинска администрация Каварна за нейната отзивчивост при предоставянето на необходимата информация и провеждането на анкетните проучвания и интервюта.

– **Анализ и оценка.**

На този етап бе извършен анализ на събраната информация и подготвен докладът на междинната оценка. Извършен е подробен анализ и оценка на изпълнението на целите и приоритетите, релевантността на ОПР, постигнатите резултати и основните проблеми. Представени са обща оценка на изпълнението, оценките на отделните цели и приоритети, списък с реализирани проекти и дейности, общото финансово изпълнение, като за всеки приоритет се посочва съответната степен на напредък – значителен, умерен, слаб, липса на напредък.

Направени са съответните изводи, обобщения и препоръки за подобряване на работата по изпълнение на ОПР и актуализиране/подготовка на нов планов документ за развитие на общината в перспектива.

Критериите за оценка на ОПР, както и мотивите за отправените препоръки, са:

- Съответствие на пакета от политики на ОПР с нуждите и потенциала на общината;
- Съответствие на пакета от политики на ОПР с политиката за регионално развитие в страната и в ЕС;
- Капацитет на институциите и партньорите за прилагане на ОПР;
- Ефективност и ефикасност на използваните финансови ресурси за постигане на целите и приоритетите за регионално развитие.

Ограничения на оценката

Основните ограничения, които консултантът среща в работата си по оценката са:

- липсата на статистически данни, които да отчетат прогреса на изпълнение на целите, свързани с промяната на стойностите на заложените целеви индикатори. Причините са както в значителното изоставане на публикуването на статистическите данни (последната отчетна година е 2008 г., (вж. Статистически Сборник – Добрич 2009), така и в липсата на официални статистически данни на редица показатели по общини;
- преобладаващата част от проектите, финансирани по оперативни програми, са в процес на реализация, което прави невъзможна на този етап оценката на тяхната ефективност, ефикасност и устойчивост.

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОСР

1. ОЦЕНКА НА РЕЛЕВАНТНОСТТА НА ЦЕЛИТЕ НА ОПР И СТЕПЕНТА НА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ

Целевата част на ОПР е основополагаща за разработване на стратегическия пакет от мерки, дейности и проекти на плана. Оценката на нейната актуалност и релевантност спрямо променящите се вътрешни и външни условия е отправна точка на междинната оценка на ОПР.

Реализирането на различните проекти изцяло е подчинено на визията за развитието на община Каварна:

"Община Каварна – територия с устойчив, щадящ природата и ефективен традиционен и алтернативен туризъм през всички сезони, съвременна модерна инфраструктура и повишено качество на услугите, съхранена природна среда и културно – историческо наследство, богат културен живот, екологично селско стопанство, развита екологосъобразна промишленост"

Консултантът определя визията като актуална и счита, че тя следва да остане непроменена като дългосрочна перспектива на желано развитие.

Целевата част на плана е композирана като дефиниране на основна стратегическа цел на развитие: **„Постигане на стабилни темпове на икономически растеж и по-високи стандарти на жизнената среда“**, и целеви измерители, които декомпозират целта на оперативни цели (вж. Таблица 1).

Оценката на промените в политиките за развитие на национално, регионално и местно е отправна точка за оценка на релевантността на целите на ОПР на новата външна и вътрешна среда и следва да даде отговор на въпроса доколко стратегията за развитие, заложена в ОПР, отговаря на новите политически предизвикателства и дали е необходима промяна на заложените цели.

Основните промени на политическата среда в края на 2010 г., се определят от няколко основни фактора:

- все още доминиращо влиянието на глобалната икономическа криза върху икономическата среда. Промените в социално-икономическите условия в страната,

свързани с преодоляване на въздействията на кризата, налагат преосмисляне на политиките и приоритетно усвояване и ефективно използване на средствата от Европейските фондове, както и нова политика за привличане на инвестиции и създаване на устойчиви работни места;

- целите и политиките, регламентирани в новите стратегически документи на Европейско, национално и регионално ниво, в т.ч. Стратегията „Европа 2020“, Програма на Правителството за европейско развитие на България 2009-2013 г.; Националната програма за реформи на Република България 2010-2013 г., както и подготовката за новия програмен период 2014-2020 г.

При оценката на актуалността/релевантността на поставените цели са взети предвид също така:

- новите тенденции в социално-икономическото развитие на общината след приемането на ОПР, появата на нови предизвикателства;
- възможностите за ползване на структурните инструменти за финансиране на проекти, предоставени от действащите в страната оперативни програми, а така също Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г., различни програми на ЕС за териториално сътрудничество и др.

Оценката на постигането на основната цел е представена като обобщена таблица, съдържаща оценка на степента на постигане на оперативните цели/целеви индикатори и тяхната актуалност/релевантност (таблица 1), след което е даден анализ на постигнатия напредък в изпълнението на оперативните цели на ОПР въз основа на целевите индикатори.

Таблица 1: Обобщена оценка на степента на напредък в изпълнението на основната цел на ОПР за периода 2007-2010 г. и нейната актуалност/релевантност

Основна цел	ПОСТИГАНЕ НА СТАБИЛНИ ТЕМПОВЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ И ПОВИСОКИ СТАНДАРТИ НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА		
Области на въздействие, свързани с изпълнението на основната цел	Оперативни цели/ Целеви показатели	Степен на постигане на оперативната цел	Релевантност/ Актуалност Възможности за преформулиране на оперативните цели/целеви индикатори
Икономика:	Нарастване на приходите от продажби (поради отсъствие на статистическа информация за БВП на общинско ниво)	Определен напредък до 2008 г.; Липса на напредък през 2009-2010 г.	✓ Актуалност на оперативната цел/целеви показател; Възможност за преформулиране на оперативната цел: ✓ Реализиране на ускорен икономически растеж
	Нарастване на местните и чуждестранни инвестиции "на зелено" и в обновяване/разширяване на съществуващи	Значителен напредък до 2008 г.	✓ Актуалност на оперативната цел/целеви показател.

	производства/дейности		
	Нарастване на реализирания износ (в стойностно изражение)	Липсват статистически данни по общини	Актуалност на оперативната цел/целеви показател, но поради липса на статистическа отчетност предлагаме да отпадне
Жизнена	Намаляване на наднормено съдържание на въздушни замърсители в града	Липса на напредък	Актуалност на оперативната цел/целеви показател
	Трайно премахнати нерегламентирани сметища	Определен напредък	Актуалност на оперативната цел/целеви показател
	Подобряване състоянието на общинските пътища – Километри общински пътища в лошо състояние и такива без настилка	Частичен напредък	Актуалност на оперативната цел/целеви показател
	Подобряване състоянието на уличната мрежа в общината – Километри улична мрежа в лошо състояние	Частичен напредък	Актуалност на оперативната цел/целеви показател
	Подобряване стандарта на обитаване – Брой стандартни обитавани жилища на 1000 човека – Брой жилища без основни благоустройствени елементи (ток, вода, канал) – Брой жилища с енергиен сертификат	Частичен напредък	Актуалност на оперативната цел/целеви показател
Допълнителни измерители:	Увеличаване равнището на заетост на трудовите ресурси – Относителен дял на заетите в общото трудоспособно население	Определен напредък до 2008 г.; Липса на напредък през 2009-2010 г.	Актуалност на оперативната цел/целеви показател
	Индекс на човешкото развитие	Липсват статистически данни	Предложение този индикатор да отпадне от ОПР

	Повишаване качеството на човешките ресурси в общината – Брой учащи се (дял от общото население);	Частичен напредък	Актуалност на оперативната цел/ целови показател
	Повишен интензитет на културния живот в общината.	Определен напредък	Актуалност на оперативната цел/ целови показател

✓ **Постигнат напредък в изпълнението на целите на ОПР въз основа на целевите индикатори**

Изпълнението на заложената основна стратегическа цел на ОПР се очаква да доведе до увеличаване на икономическия растеж и целенасочено реализиране на политики, които да съдействат за повишаване на стандартите на жизнената среда в общината.

При формулиране на изводите относно постигнатия напредък консултантът е използвал наличната статистическа информация по общини за последна отчетна година – 2008/2009 г. , като референтна година за сравненията се посочва 2005/2006 г. , периодът преди действие на ОПР.

✓ **ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ**

През периода 2006-2008 г. се наблюдава определен динамизъм в икономическото развитие на община Каварна (вж. Таблица 2).

Анализът на стойностите на целевите индикатори дава основание за следните изводи, свързани с икономическото развитие на община Каварна до 2008 г. :

- налице е се тенденция на висок икономически растеж с прираст на нетните приходи от продажби средногодишно повече от 25% в текущи цени, което покрива изискването на целевия показател от 5% средногодишен темп;
- ускорено икономическо развитие в рамките на област Добрич. Община Каварна увеличава своя дал в общите икономически резултати на областта. Нетните приходи от продажби нарастват от 5.1% - през 2004 г., 6.4% - 2005 г., 6.95 % - 2006 г.; 7.3% - 2007 г., 7.4% - 2008 г.;
- увеличаване предприемаческата активност на населението, като от 23.8 през 2005 г. този показател нараства на 32.9% - през 2008 г.
- ръстът на инвестициите ускорено нараства, като най-висока инвестиционна активност се отбелязва през 2008 г.

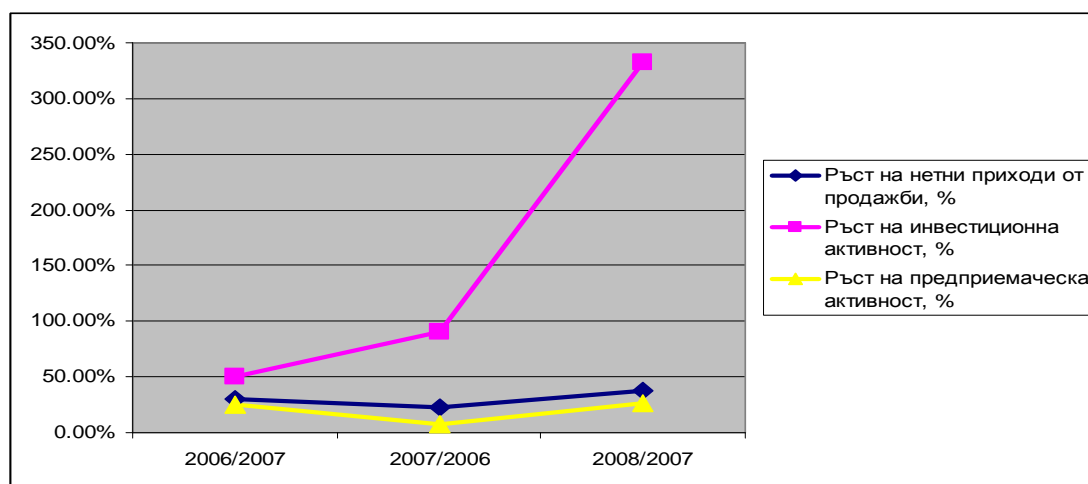
Таблица 2: Целеви показатели, характеризиращи развитието на икономиката в община Каварна, 2005-2008 г.

Годишни данни	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Брой стопански субекти	389	392	419	516
Нетни приходи от продажби – текущи цени - хил.лв	98117	128234	156999	216726

Годишни данни	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Относителен дял на нетните приходи от продажби в общината към общите за област Добрич, %		6.95%	7.3%	7.4%
Предприемаческа активност (брой стопански фирми на 1000 човека), %		24.1	26.0	32.9
Динамика на развитие		2006/2007	2007/2006	2008/2007
Прираст на нетните приходи от продажби по текущи цени, %		30.69%	22.43%	38.04%
Ръст на инвестициите, %		49.9%	90.4%	333.0%
Нарастване на реализирания износ, %		н.д.	н.д.	н.д.

Източник: НСИ, ТСБ - Добрич

Фиг. 1. Отбелязан ръст в % на основните целеви индикатори за периода 2006-2008 г.

✓ ЖИЗНЕНА СРЕДА

За периода до 2008 г. целевите индикатори, характеризиращи състоянието на жизнената среда в община Каварна, показват следните тенденции:

- **Оперативна цел: Намаляване на съдържанието на въздушни замърсители в града**

Данните показват, липса на напредък в постигането на тази оперативна цел (вж. Таблица 3). От наблюдаваните въздушни замърсители през 2008 г. намаляват само емисиите на „Неметанови летливи органични съединения“ и „двуазотния оксид“. Останалите замърсители значително увеличават своите емисии. Замърсяването в района на община Каварна се дължи на увеличен транспортния поток, битовото и административно отопление и на специфичната за района широкомащабна селскостопанска дейност /основно земеделие/. На територията на община Каварна няма концентрация на промишлени производства, отделящи в атмосферния въздух значителни количества вредни вещества.

Таблица 3: Емисии на вредни вещества в атмосферата от индустриални горивни и производствени процеси в община Каварна, в тона

	Серни оксиди	Азотни оксиди	Неметанови летливи органични съединения	Метан	Въглероден оксид	Въглероден диоксид	Двуазотен оксид	Амоняк
2006 г.	0.4	1.6	51.5	48.9	0.6	1780.8	0.1	0.0
2008 г.	41.8	8.8	8.5	77.2	5.2	3 324.1	0.0	0.0

Източник, НСИ

- **Оперативна цел: Трайно премахнати нерегламентирани сметища.**

По този показател се наблюдава определен напредък.

От 2007 г. всички населени места са в системата на организираното сметосъбиране и сметоизвозване. За целта са:

- закупени и разположени необходимия брой съдове за сметосъбиране;
- закрити старите селски сметища;
- с разрешение на РИОСВ Варна те могат да се използват за торища – да се изхвърлят биоразградими отпадъци.

Община Каварна участва в сдружение „Управление на отпадъците – регион Добрич“. Общината е една от 8-те общини, които са партньори за изграждане на регионално депо за отпадъци в с. Стожер, евентуално до края на 2011 г. Предстои документацията на депото да бъде съгласувана с РИОСВ Варна и да се кандидатства пред Държавния бюджет за финансиране.

- **Оперативна цел: Подобряване състоянието на общинските пътища и уличната мрежа в общината**

За периода 2007-2010 г. общината е инвестирала определен обем от средства за подобряване състоянието на общинските пътища и уличната мрежа, както реализираните резултати са, както следва:

- Асфалтирани 143 700 м² съществуващи пътища и улици
- Изградени 1 243 м нови пътища;
- Изградена 2 146 м-нова улична мрежа;
- Построени са 56 920 м² нови тротоари.

- **Оперативна цел: Подобряване стандарта на обитаване**

Целевите показатели, които са определени в ОПР, за отчитане на напредъка в стандартите на обитаване в община Каварна, показват следните тенденции:

- Увеличение на показателя „Брой жилища на 1000 човека“ за периода 2006-2008 г. с 38.6%,
- Намаляване броя на жилищата без основни благоустройствени елементи (ток, вода, канал) с 18%;

- Липса на информация за показателя „Брой жилища с енергиен сертификат“, за да може да се отчете напредък.

- **Оперативна цел: Човешки ресурси**

*Като допълнителни измерители за постигнатото по основната цел в ОПР са посочени 4 показателя, които са свързани с развитието на **човешките ресурси**. Към тези показатели е добавен и броят на населението, който е основен показател за равнището на живот и социално-икономическо развитие на определен район.*

За целите на междинната оценка могат да се направят следните изводи, свързани с развитието на човешките ресурси в общината:

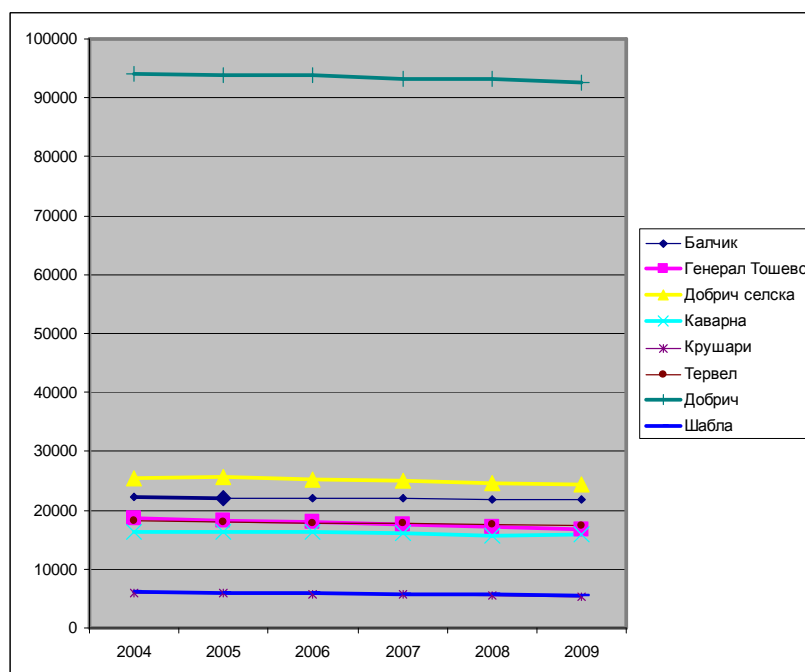
- продължава тенденцията за намаляване броя на населението. За периода 2004-2009 г. населението в общината е намаляло с 471 човека, основно за сметка на селските населени места.
- на фона на негативните демографски процеси в област Добрич община Каварна се характеризира с по-слабо изразен интензитет на демографски спад, като намалението на населението през този период е 2.88 % и нарежда общината по този показател след общините Добрич и Балчик, където намалението е съответно 1.49% и 1.52%.

Таблица 4: Население към 31.12 по общини в област Добрич

Област/община	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Прираст 2009/2004
Област Добрич - общо	206893	205541	204738	21962	201499	199705	-3.47%
Балчик	22169	22038	22004	21962	21835	21832	-1.52%
Генерал Тошево	18563	18227	17926	17560	17171	16714	-9.96%
Добрич селска	25528	255351	25155	25066	24633	24292	-4.84%
Каварна	16332	16317	16236	16094	15694	15861	-2.88%
Крушари	5928	5852	5816	5617	5482	5296	-10.66%
Тервел	18226	17995	17899	17780	17603	17458	-4.21%
Добрич	94078	93802	93850	93300	93163	92672	-1.49%
Шабла	6069	5959	5852	5759	5648	5580	-8.06%

Източник: НСИ

Фиг. 2. Динамика на броя на населението към 31.12 по общини в област Добрич

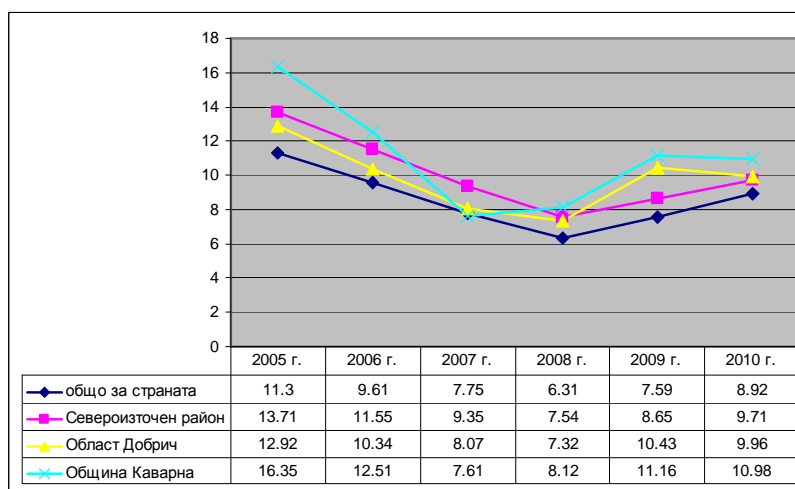
Източник: НСИ

- Равнището на заетост (относителният дял на зетите в общото трудоспособно население) за периода 2006-2008 г. показва определен ръст, като нараства от 43.4% на 57%, характеризиращо се с определена сезонна заетост.

Икономическата и финансова криза неминуемо даде своето отражение, както върху икономиката, така и върху всички останали сфери на обществения живот в общината. В резултат на свиването на производството и пазарите през периода 2009-2010 г. бяха освободени работници и служители преди всичко от отраслите строителство, преработваща промишленост, услуги, което доведе до спад в равнището на заетостта.

- Равнището на безработица плавно намалява за периода 2005-2008 г., след което отново нараства и достига 10.98% към 31.12.2010 г.

Фиг. 3. Динамика на равнището на безработица към 31.12

Източник: Агенция по заетостта

- няма официални данни за индекса на човешкото развитие, което прави този показател неприложим за целите на междинната оценка;
- интензитетът на културния живот в общината може да се измери с броя на културните институции, годишния брой на културните прояви, броя на посетителите културни прояви в общината на 1000 чов. от населението, за което липсват точни данни. Качествената оценка на културния живот в общината е, че той е богат на дейности и прояви, независимо от намалелите финансови ресурси през последните 2 години.

Изводи и препоръки:

1. В изпълнението на основната цел на ОПР и оперативните цели ясно се наблюдават два периода:
 - Периодът 2007-2008 г., през който всички целеви индикатори показват значителен растеж, с изключение на показателя за „Емисии на вредни вещества в атмосферата“;
 - Периодът 2008-2010 г., през който се наблюдава спад на стойностите на целевите индикатори, характеризиращи икономическото развитие и процесите на заетост. До голяма степен това е обективен процес, обусловен от настъпилата сериозна икономическа криза, който силно влоши икономическата среда в страната и общината.

Това наложи оценките за постигнатия напредък в изпълнението на целите да бъде разделен на два периода, като оценките се различават в зависимост от характера на целите (вж. Таблица 1).
2. Дефинираните основна цел и оперативни цели на ОПР запазват своята актуалност. Променените условия налагат мобилизиране на административния капацитет на общината и прилагане на агресивна стратегия за общински маркетинг и преодоляване на последиците от кризата, мобилизиране на различни политики за тяхното ускорен постигане, търсене на различни форми за партньорство и различни финансови източници.
3. За по-детайлна, точна и актуална информация относно индикаторите за наблюдение е необходимо да се регламентират механизмите за обмен на информация с Националния статистически институт, Агенцията по заетостта, Агенцията по кадастъра, Регионалната инспекция за опазване и контрол на общественото здраве, Изпълнителната агенция по околна среда, Изпълнителната агенция за енергийна ефективност и др. ведомства.
4. Предлага се като целеви индикатори да отпаднат показателите: индекс на човешкото развитие и размер на реализирания индекс, поради затруднения в тяхното информационно осигуряване.

2. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОПР

2.1. ПРИОРИТЕТ 1: РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗЪМ ПРЕЗ ВСИЧКИ СЕЗОНИ

2.1.1. Оценка на първоначалните резултати от изпълнението

Развитието на туризма е една от най-сериозните възможности за икономическо развитие в общината. Реализираните проекти в тази област, разработените местни и трансгранични политики, както и направените инвестиции са потвърждение на този приоритет в ОПР. Напредъкът в тази област също е определен. Изградените хотелски комплекси, подобреният достъп до културните обекти, изградената и рехабилитирана инфраструктура, започналият строеж на голф-игрище потвърждават тази констатация.

Реализирани са значителни инвестиции за развитието на **Морския рекреативен туризъм в крайбрежните територии** и подобряване на условията и разнообразяване на предлагането чрез построяване на ваканционни и вилни селища от нов тип, в т.ч

- ВС Карвуна – Икантълъка;
- КК Калиакрия – с.Топола;
- ВС Акватек – с.Топола;
- ВС „Джулай Морнинг“ – Каварна ;
- ВС „Сънрайз“ ;
- ВК „Самърленд Голф енд Бийч Круб ;
- Апартаментен студийен хотел – с. Божурец ;

Започна изграждането на **гольф игрище** – уникално в европейски мащаб със своето разположение и възможности.

Предприемат се мерки за разнообразяване на туристическия пакет на общината чрез предлагане на условия за задоволяване по **"специални интереси"** (напр. културен, археология, познавателен и др.);

Културният и фестивален туризъм е вече утвърдена марка на община Каварна.

Непрекъснато се работи за подобряване на туристическата инфраструктура и туристическата информация чрез:

- Приоритетно доизграждане на туристическата инфраструктура под формата на спортни съоръжения и др. ,
- Обновяване на пътната инфраструктура в туристическите ареали;
- Съставяне и утвърждаване на календар на културните прояви в общината;
- Ежегодно участие в Международни Туристически Борси- гр. Берлин; гр.Минск- Белорусия; гр.Киев – Украйна с предоставяне на материали за популяризиране и рекламиране на Община Каварна;
- Съдействие на различни туристически издания с цел рекламирането на общината като туристическа дестинация;
- Подготовка на нова уеб страница и включване в компютърна информационно-резервационна система Инфомедия-Инфотерминал Ферател България;
- Разработени нови маршрути, които до сега не са били обект на туристическо предлагане;

- Ежегодно категоризиране на туристически обекти по Закона за туризма и Наредбата за категоризация на туристически обекти.
- Извършване на проверки с цел подобряване качеството на предлаганите услуги в туристическите обекти.

През 2007 г. по програма ФАР "Транс-гранично сътрудничество" е реализиран проект "Център за разработване и развитие на ефективни модели за културен туризъм в районите Каварна и Констанца" на стойност 74512 хил.лв. Партньор на проекта от българска страна е Градски исторически музей – Каварна.

ОПР включва и други мерки, които все още не са намерили своята реализация, но общата оценка е, че е налице съществен напредък в изграждане на условия за развитието на туризма в общината.

2.1.2 . Оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси

Поради значителния обем частни инвестиции в реализацията на мерките за развитие на туризма в общината липсва информация за размера на изразходваните средства.

Ефектът от развитието на туризма в общината се изразява в:

- реализиране на приходи от нощувки и предоставяни услуги на територията на общината;
- реализиране на местни приходи, свързани с реализиране на туристическите дейности;от
- създаване на местна заетост;
- създаване на местна идентичност;
- развитие на съпътстващи дейности, свързани с развитието на туризма;
- средство на общински маркетинг и повишаване имиджа на общината.

Таблица 5: Резултати от развитието на туризма в община Каварна, 2005-2009 г., НСИ

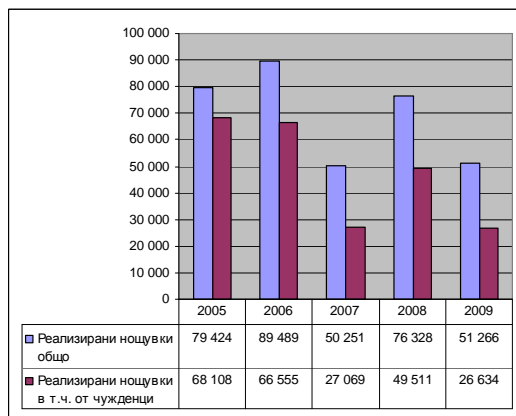
	Средства за подслон ¹ бр.		Легла- Денонощия бр.	Реализирани нощувки бр.		Пренощуващи лица бр.		Приходи от нощувки, лв	
		Легла бр.		общо	в т.ч. от чужденци	общо	в т.ч. чужденци	общо	в т.ч. чужденци
2005	5	1 169	190 556	79 424	68 108	11 064	7 532	2 783 077	2 525 199
2006	8	1 403	197 684	89 489	66 555	12 764	6 929	2 850 755	2 409 987
2007	7	1 527	205 190	50 251	27 069	7 827	3 147	1 628 972	927 067
2008	18	1 498	288 587	76 328	49 511	13 126	6 308	2 755 253	1 932 033
2009	22	799	285 425	51 266	26 634	9 547	3 818	1 731 313	1 010 954

¹ Включват се средства за подслон и места за настаняване с над 10 легла, функционирали през настоящата година

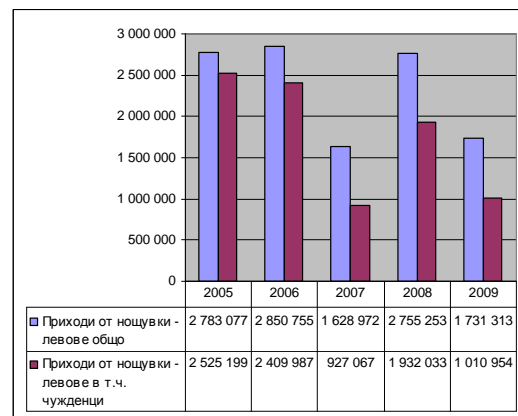
Източник: НСИ

За периода 2007-2009 в община Каварна според данни на НСИ в средствата за подслон и местата за настаняване с над 10 легла общият брой на леглоденонощията е 777202, на реализираните нощувки - 177 845, в т.ч. от чужденци – 103217, на пренощуващи лица – 30500, в т.ч. чужденци - приходите от нощувки - 13 273, приходите от нощувки - 6 115 538 лв, в т.ч. от чужденци - 3 870 054 лв.

Фиг. 4: Реализирани нощувки в общината,

Фиг. 5: Реализирани приходи от онщувки

Източник: НСИ

Данните в таблицата и графиките потвърждават възходящото развитие на туризма в общината до 2008 г., и реализираният спад през 2009 г. в резултат от икономическата криза.

Според данните на отдел "Туризмъ и икономическо развитие" реализираните местни приходи от туризмъ за периода 2007-2010 г. се движат в рамките на около 70-80 хил. лв. Годишно. Броят на реализираните нощувки за 2010 г. е посочен като 52 300 бр.

Изводи и препоръки:

- В община Каварна се наблюдава определена активност в реализацията на проекти, водещи до повишаване качеството на изградената материална база на туризма и туристическото предлагане .
- ОПР на община Каварна включва широк кръг от мерки, подкрепящи устойчивото развитие на туризма в общината, които са актуални и релевантни на местната среда и чието ефективно отдаване предстои в перспектива.
- Степента на напредъка по различните мерки варира от ограничен до значителен.
- Общата оценка за степента на постигане на този приоритет и конкретни мерки за подобряване на качеството на туристическото предлагане и стимулиране на устойчивото развитие на туризма в община Каварна, е положителна.
- Независимо от постигнатите резултати предстои реализацията на редица мерки, които са заложили в ОПР, и ще допринесат за новия имидж на туризма в общината и неговото ускорено развитие.

2.2. ПРИОРИТЕТ 2. ИЗГРАЖДАНЕ НА КАЧЕСТВЕНА ЖИЗНЕНА СРЕДА С МОДЕРНИ ИНФРАСТРУКТУРИ И СЪХРАНЕНА ЕКОЛОГИЯ

2.2.1. Оценка на първоначалните резултати от изпълнението

Специфична цел 1: Доизграждане и развитие на водостопанската инфраструктура

ОПР на община Каварна включва широк набор от мерки за подобряване на водостопанската инфраструктура, свързани с решаване на проблемите, които характеризират състоянието на този сектор в населените места на общината.

Това е една от областите на ОПР, където се очаква да бъде постигнат определен напредък, особено с реализацията на проекта "Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в Каварна – изграждане на главен колектор VI и прилежащата канализационна мрежа", финансиран по ОП „Околна среда“ за периода 2008-2011 г. на стойност 11 000 340 лв.

За изграждане и доразвиване на **водопроводната мрежа** на общината са използвани различни финансови източници.

По линията на различни програми през периода 2007-2010 г. се реализират проектите:

- Подобряване на водоснабдяването в община Каварна, програма ФАР, 2007 г., на стойност 799 072 лв.;
- Рехабилитация водопровод от напорен резервоар до с.Хаджи Димитър и Водопровод в СО Божурец /главни водопроводни клонове I и II/ по програма ФАР на стойност 1 663 000 лв.;

Общият обем на реализираните средства за капиталното строителство за периода **2007 – 2010 г.** в община Каварна са на стойност **3 162 385 лв.**, и са изградени **26 230 м** нови водопроводи, в т.ч.:

2007 г.	ул."Дунав", ул."Пушкин", ул.Хан Тервел", ул."6-тисептември ", ул."Божур", ул."Бизоне", ул.Р.Даскалов", ул."Ивайло", ул."Г.Бенковски", ул."Шипка", ул."С.Ганчев", ул."В.Левски" в участък ул."Г.Милев", ул.Цар Калоян", ул."Тимок", водопроводи в нови квартали Каварна, водопровод под ул."Г.Раковски", водопровод в с.Българево, водопровод с.Селце, външен водопровод с.Раковски и др.	1 557 594 лв.
2008 г.	ул."Ал.Стамболийски", ул.Ив.Вазов", ул.Хан Кубрат", ул.Оборище", ул."Хр.Ботев" – в участък ул."Ушаков", водопровод между СО"Старите лозя" и стадион, водопровод минерална чешма, ул."1-ва", с.Вранино, водоснабдяване СО"Божурец", външен водопровод С.Раковски, водопровод от водоем с.Х.Димитър до с.Х.Димитър, проекти за водопроводни мрежи в с.Българево, с.Х.Димитър, с.Вранино, с.Могилище, СО Топола, кв.Младост II в Каварна	672 084 лв.
2009 г.	ул."Н.Вапцаров", ул."Хр.Смирненски", ул."Оборище", изместване водопр. под спортни площадки в СОУ"Ст.Караджа", водопровод с.Божурец – СО Божурец, водопроводна мрежа към прилежаща мрежа на гл.колектор VI	579 277 лв.
2010 г.	ул."Хр.Смирненски", водопр. мрежа към прилежаща мрежа на гл.колектор VI	195 790 лв.

Източник: Община Каварна

Изготвени са технически проекти за водопроводните мрежи на: кв. Младост I и Младост II в Каварна, с.Българево, с.Х.Димитър, с.Могилище, с.Вранино, СО Топола на стойност 157 640 лв.

Изпълнението на Специфична цел 1 в рамките на Приоритет 2 показва определен напредък с оглед значителния брой стартирани и изпълнени проекти в сферата ВиК инфраструктурата.

По степен на изграденост на **канализационната мрежа** в населените места има значително изоставане в общината. Изпълнението на ОПР стартира при ситуация, когато селата в общината са без канализация. Практиката за изпускане на отпадъчни води в попивни ями създава опасност от замърсяване на почвените води и образуване на свлачища, особено в курортната зона на град Каварна.

В рамките на оценявания период 2007-2010 г. са реализирани инвестиции на стойност от **16 029 831 лв.** за изграждане на канализационната мрежа в общината, в т.ч.

- Канализация по ул.“Ал.Стамболийски”- V етап; Канализация ул.“Оборище”, финансиран по ПУДООС, 2008-2009 г., ;
- “Изграждане на канализационна мрежа и ПСОВ в село Раковски, Община Каварна”, финансиран по “Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.”, 2010 г.

Общо реализираните проекти по линия на капиталното строителство през оценявания период включват:

2007 г.	ул.“Хан Тервел”, ул.“6-ти септември”, ул.“Витоша”, ул.“Божур”, ул.“Дунав”, ул.“Тимок”, ул.“Шипка”, ул.“В.Левски”-в участък, ул.“С.Ганчев” – в участък, ул.“Г.Бенковски” – в участък, ул.“Ал.Стамболийски”-III, IV етапи, ул.“М.Горки”, крайбрежна зона, гл.колектор VI – частично	3 470 964 лв
2008 г.	Крайбрежна зона, ул.“Ал.Стамболийски”, ул.“М.Горки”, ул.“В.Левски” в участък, ул.“Ив.Вазов”, ул.“Хан Кубрат”, ул.“Р.Даскалов”, ул.“Оборище”, гл.колектор VI – в участък, работни проекти за част от улици в Каварна	1 818 563 лв
2009 г.	ул.“Р.Даскалов”, ул.“Хр.Смирненски”, ул.“Оборище”, ул.В.Левски” в участък, ул.“Ал.Стамболийски”- ул.“Н.Вапцаров”	551 804 лв
2010 г.	ул.“Оборище”, ул.“Хр.Смирненски”, канализация гл.кол.VI и прилежаща мрежа, площадкови комуникации ПСОВ Каварна	188 500 лв

Източник: Община Каварна,

Оценката на предварителните резултати показва, че е реализиран значителен напредък в постигането на тази дейност на Специфична цел 1.

Специфична цел 2: Поддържане и развитие на транспортната инфраструктура

Общата дължина на републиканската пътна мрежа на територията на общината е 95 км, като само 22 км от тях /23%/ са първокласна пътна мрежа. Останалите пътища са третокласни, при това почти половината от тях са прекатегоризирани четвъртокласни, което обяснява лошото състояние на около една четвърт от третокласната пътна мрежа в общината. Преобладаващата част /две трети/ е в средно експлоатационно състояние. Гъстотата на републиканската пътна мрежа в община Каварна /198 км/1000кв.км/ е много по-висока от средната за област Добрич /171/ и средната за страната /174/.

В същото време, общинската пътна мрежа е слабо развита, като гъстотата от 120 км/1000кв.км е много по-ниска от средната за областта /177/ и средната за страната /162/. Незадоволителното състояние на почти цялата общинска пътна мрежа, е една от характерните черти на община Каварна. За преодоляване на тези проблеми са предприети дейности и реализирани мерки по този Приоритет.

През периода 2007-2010 г. са подобрени параметрите и състоянието на транспортната инфраструктура с регионална значимост, в т.ч.

- участък с дължина 5км / в лошо състояние / от първокласния път I-9 *Дуранкулак-Каварна – Балчик*
- параметрите и експлоатационното състояние на път III-901 *Каварна-Българево-Камен бряг - Тюленово*
- ремонт и реконструкция на път 2961 */Белгун - Септемврийци .*
- укрепване на път IV с. Българево – нос Калиакра – м. Зеленка, финансиран от МРРБ на стойност 448 800 лв.

Извършена е рехабилитация на път Лот 1-9 „Границата с Р Румъния“ – Дуранкулак – Каварна – участък, финансиран по Фонд Републиканска пътна мрежа през 2007 г.

Реализираните мерки по поддържане и доизграждане на общинската пътна мрежа включват:

- изграждане на 1243 м нови пътища;
- ремонт и реконструкция на съществуващата общинска мрежа;
- доизграждане и поддържане на пътищата до обекти с интерес за посещения.

За периода 2007-2010 г. на територията на община Каварна са реализирани и се изпълняват проекти за **асфалтиране и подновяване на уличната настилка и изграждане на тротоари.**

2007 г.	Изграждане нова улична мрежа, вкл.в нови квартали, ул.“Авлига”, района на бл.“Бизоне”, улици в с.Камен бряг, преасфалтиране улици в с.Българево, с.Белгун, с.Септемврийци, с.Раковски, с.Топола, с.Селце, с.Могилище
2008 г.	Асфалтиране на: ул.“П.Славейков”, ул.“А.Василев-Амира”, ул.“Р.Даскалов”, ул.“Витоша”, ул.“Спартак”, ул.“М.Горки”, ул.“Шипка”, ул.“С.Ганчев” и ул.“Г.Бенковски” в участък, ул.от ОК 1213-ОК 1259 Каварна, улици в с.Камен бряг, с.Българево, с.Нейково, с.Селце, с.Могилище, с.Вранино, улици в м.Иканталяка

2008 – 2009 г.	Изграждане на нови: <ul style="list-style-type: none"> • улична мрежа с.Божурец • улична мрежа при входа на с.Топола
2009 г.	Асфалтиране на: ул.“Р.Даскалов”, ул.“Оборище”, ул.“Ив.Вазов”, ул.“Хан Кубрат”, ул.“З.Стоянов” в участък, ул.“Ивайло”, ул.“Пушкин”, ул.“Карвуна”, ул.“М.Горки”, ул.“Н.Вапцаров”, ул.“Ал.Стамболийски”, ул.“Д.Христов”, улици в с.Вранино, с.Могилище, с.Камен бряг, с.Българево
2010 г.	ул.“Хр.Смирненски”, ул.“Р.Даскалов”

Източник: Община Каварна,

ТРОТОАРИ	Години	Стойност	Изградени
- общо		2 644 478	56 920 м2
• улици в Каварна, с.Българево, с.Камен бряг	2007	1 050 919	23 300 м2
• улици в Каварна, с.Вранино, с.Септемврийци, с.Белгун, с.Видно, с.Българево	2008	761 764	18 000 м2
• улици в Каварна, с.Българево, с.Вранино	2009	606 400	12 620 м2
• ул.“Хр.Смирненски” • ул.“М.Горки” • други в Каварна	2010	225 395	3 000 м2

Източник: Община Каварна,

Като цяло може да се отбележи едно средно темпо на реконструкция, рехабилитация и модернизация на транспортната инфраструктура. При общинска пътна мрежа с обща дължина 120 км ремонтването на 22 км и изграждането на 1243 м нови пътища в рамките на отчетния период е показател за подобрена транспортна инфраструктура в общината в условията на ограничени финансови ресурси в този сектор.

Специфична цел 3. Оптимизиране и развитие на енергийната инфраструктура

Като цяло, електроенергийната мрежа в общината е оразмерявана за товари, по-големи от сегашните и с изключение на курортните зони има възможност за допълнително натоварване. Ново строителство и разширение на мрежата е необходимо за местата с интензивно развитие на курортната дейност, главно по крайбрежието. Перспективното развитие, свързано с нарастване на консумацията на електроенергия, изисква както изграждане на нови трансформаторни постове със съответното въздушно или кабелно присъединяване към мрежата, така и изграждане на няколко възлови станции с възможности за превключване при аварии и подобряване на сигурността на захранване.

През периода 2007-2010 г. са изградени трафопостове в Каварна, с.Българево, с.Х.Димитър. Реализиран и проект за изграждане и разширение улична разпределителна мрежа НН и СН, т/т с.Х.Димитър, кабелна линия от КТП Топола 2 до вилно селище Топола, кабелна линия 20 кв от ПС Каварна до ВС „Жилищен комплекс”, Кабелна линия СН 20 kW от ПС Каварна до възлова станция „Тракийски скали” и възлова станция „Тракийски скали”, Подстанция

Вранино 110 / 20 kV, Подземна електропреносна мрежа 110 kV от Под/ст Вранино до Възлова станция „Видно“ 110 W, Кабелни линии НН Калиакрия.

Изградено е ел. захранване на ТКШ с.Българево (улицата зад кметството на с. Българево – 63 м), ТКШ с.Топола (улицата зад кметство – 44 м), ТКШ вилна зона – гр. Каварна.

Реализирани са и нови проекти за разширяване на уличното осветление в гр. Каварна, с.Пор.Чунчево, с.Св.Никола, с.Камен бряг (2008 г.), осветление на градския стадион (2007 г.), улично осветление с.Селце, с.Х.Димитър, с.Белгун (2009 г.).

Общата стойност на проектите за периода 2007-2010 г. е **1 690 218 лв.**

Като отделна мярка в ОПР е предвидено **развитие на газоснабдяването в общината**. Газоснабдяването се осъществява от “Каварна газ” ООД гр. Каварна, лицензиран за разпределение и обществено газоснабдяване на територията на общината. Изградената газоразпределителна мрежа в общината с гарантирани възможности за развитие осигурява добри перспективи за бъдещото енергоснабдяване, предвид безспорните предимства на природния газ пред традиционните енергоносители. Може да се отчете значителен напредък по отношение на присъединяването на нови потребители в общината през отчетния период.

По отношение на повишаване на **енергийната ефективност** на територията на община Каварна в сгради публична общинска и държавна собственост дейностите са насочени приоритетно към извършване на енергиен одит на общински обекти, саниране на сгради (училища, детски градини и социални домове), изграждане и ремонт на отоплителни инсталации в обществени сгради.

Общината попада в зона, подходяща за използване на ветровата енергия, което даде тласък на изграждане на **ветроенергийни мощности и ветрогенераторни паркове**. За периода 2007-2010 на територията на общината са разположени над 190 ветрогенератори. По-големи ВЕП са „Хаус Инвест“ – Вранино, Могилище; „Синтезия“ – Камен бряг; „Инос 1“ - Българево; „Ей и Ес Геоенержи“ ООД– Хаджи Димитър.

Оценката на предварителните резултати показва, че е реализиран определен напредък в постигането на тази дейност на Специфична цел 3.

Продължава процеса на модернизация на **телекомуникационната мрежа** и разширяване предлагането на съвременни съобщителни услуги. През 2007 г. бе изградена Оптична кабелна линия от гр. Каварна до съществуваща шахта – с.Топола, 9435 м; през 2009 - оптична свързаност Каварна Силози до Каварна съществуващ ОК, през 2010 - Оптичен кабел в землището на с. Вранино и с. Видно.

Оценката на предварителните резултати показва, че е реализиран напредък в постигането на Специфична цел 4.

Специфична цел 5. Подобряване на състоянието на околната среда

Важен приоритет в развитието на общината е постигането на чиста околна среда, укрепване и поддържане на изградената мрежа от защитени територии, информиране и привличане на обществеността за опазване на биоразнообразието и защитените територии.

По Програмата за управление на отпадъците в община Каварна през периода на оценката са реализирани проекти за

- Поетапно въвеждане на организирано сметосъбиране и сметоизвозване за всички населени места;

- Въвеждане на системи за разделно събиране и оползотворяване на отпадъци;
- Ликвидиране на залежалите за негодна употреба пестициди;
- Саниране на стари замърсявания.
- Предстои изграждане на регионално депо за ТБО в с. Стожер, което ще обслужва 8 общини от област Добрич.

Екологичната обстановка като цяло е подобрена поради няколко основни причини: изградена бе нова канализационна инфраструктура и са извършени ремонтни работи на ПСОВ Каварна, извършени бяха залесителни дейности, (през 2007 г. е изпълнен проект по програма САПАРД „Залесяване на изоставени земеделски земи“ на стойност 204 285 лв.), реализирани бяха проекта за подобряване на биоразнообразието и проекти за изграждане и поддържане на зелени зони (Реконструкция и разширение градски парк, Озеленяване на централна улица и парк с.Българево). Към всичко това се добавя и липсата на промишлени производства, замърсяващи околната среда. Полагат се усилия за овладяване на свлачищната дейност по Черноморското крайбрежие на територията на общината, като строителство на буни и др. Определен успех е въвеждането на организирано сметосъбиране във всички населени места, както и предприетите стъпки за разделно сметосъбиране. Системно се извършват дейности по почистване на населените места. Ликвидират се нерагламентирани сметища. По отношение на ВиК инфраструктурата е необходимо да продължат мерките за нейната реконструкция и най-вече за разширяване на канализационната мрежа, която все още е крайно недостатъчна за подобряване на условията на живот на голяма част от населението.

Опазването на околната среда и биоразнообразието е един от основните местни ресурси, които могат да се използват ефективно за развитие на екологичния туризъм и развитието на органичното земеделие на територията на общината. Ето защо местните власти полагат усилия за нейното опазване и устойчиво развитие.

Оценката на предварителните резултати показва, че е реализиран определен напредък в постигането на Специфична цел 5.

2.2.2 . Оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси

За периода 2007-2010 г. с най-висок размер на изразходваните средства са проектите за реализиране на Стратегическа цел 1 Доизграждане и развитие на водостопанската инфраструктура - на обща стойност близо 20 млн. лв или 40% от изразходваните средства общо за този приоритет, като тук се включва и проектът «Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в Каварна – изграждане на главен колектор VI и прилежащата канализационна мрежа», финансиран по ОП „Околна среда“ за периода 2008-2011 г. на стойност 11 млн. лв, чиято реализация не е присключила.

В основната си част ефектът от средствата, изразходвани по Специфична цел 1 е свързан с изграждане и реконструкция на инфраструктура за управление на питейните и отпадъчните води. По отношение на изпълнение на проектите, реализирани в рамките на този приоритет, може да се даде добра оценка за тяхната ефективност и ефикасност. В резултат на тяхното реализиране се очаква относителният дял на канализираното население в общината да нарасне от 64% на 73%, което допринася за повишаване качеството на живот и социално-икономическото развитие на общината.

За периода 2007-2010 г. усвоените средства по Специфична цел 2 за ремонт и рехабилитация на пътища от общинската пътна мрежа и изграждане на нови пътни участъци на

територията на общината, както и за асфалтиране на улици възлизат на 10104.4 хил.лв. или 25.5% от общо изразходваните средства по приоритет 2.

Изпълнените проекти и изразходваните средства по Специфична цел 2 имат положителен ефект върху подобряване на общинската пътна инфраструктура на територията на община Каварна, както и за поддържането на уличната мрежа в населените места на общината, развитието на туризма, повишаване качеството на живот на населението, намаляване на времето за достъп и намаляване на вредните емисии във въздуха .

Според информацията, предоставена от общинска администрация Каварна, средствата за Специфична цел 3: Оптимизиране и развитие на енергийната инфраструктура за периода са 1 690 218 лв. или 4.26% от тези на Приоритет 2. В този размер не се включват разходите на частни лица, потребители и инвеститори, както и тези за изграждане на ветрогенератори и ВЕП и те се отнасят само за проекти в областта на електрификация и улично осветление. Независимо от липсата на пълна информация относно размера на направените разходи, ефектът от тази мярка е значителен и многопосочен, свързан с подобряване на характеристиките на околната среда и създаване на условия за задоволяване нуждите на потребителите в общината при относително по- ниски цени.

Предвид обстоятелството, че не бяха представени данни за информационната обезпеченост на обектите на образователната инфраструктура, състоянието на телефонната мрежа от стационарни телефонни постове и тяхната цифровизация на територията на община Каварна, както и за изградената инфраструктура за предоставяне на съвременни информационно комуникационни услуги, се затруднява оценката на степента на постигане на Специфична цел 4 и очертаната тенденция.

Подобна липса на информация за направените разходи съществува и по отношение на Специфична цел 5.

Общата оценка е, че тези разходи са задължителни с оглед спазване на регламентите на ЕС, и имат редица преки и косвени ефекти върху равнището на живот на населението, развитието на туризма и селското стопанство, които са основни структуроопределящо дейности в икономическата структура на община Каварна.

За изпълнението на проектите, освен средствата, предвидени в републиканския и общинските бюджети, е осигурено съфинансиране от Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Предприятие за управление на дейностите по околната среда (ПУДООС), Оперативна програма «Околна среда» 2007-2013 г., Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г., Програма ФАР и др.

По-надолу в табличен и графичен вид е представено разпределението на средствата, изразходвани за постигане на специфичните цели на Приоритет 2 в различни разрези.

Таблица 6: Стойност на реализираните проекти в община Каварна, 2007-2010 г., лв

НАИМЕНОВАНИЕ	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2007-2010 г.
I.ВОДОПРОВОДИ	1557594	672 084	579 277	195 790	3 004 745
II.КАНАЛИЗАЦИИ	3470964	1818563	551 804	10188500	16 029 831
III.АСФАЛТИРАНЕ УЛИЦИ И ПЪТИЩА	2985655	3 327 372	3162500	628 917	10 104 444
IV.ТРОТОАРИ	1050919	761764	606 400	225 395	2 644 478
V.ЕЛЕКТРИФИКАЦИЯ И УЛИЧНО ОСВЕТЛЕНИЕ	1167051	338 762	184405		1 690 218
VII.ДРУГИ	1491730	917147	779809	3011078	6 199 764
общо	11723913	7835692	5864195	14249680	39 673 480

Таблица 7: Относителен дял на реализираните проекти по мерки на Приоритет 2, по години, %

	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2007-2010 г.
I.ВОДОПРОВОДИ	13.29%	8.58%	9.88%	1.37%	7.57%
II.КАНАЛИЗАЦИИ	29.61%	23.21%	9.41%	71.50%	40.40%
III.АСФАЛТИРАНЕ УЛИЦИ И ПЪТИЩА	25.47%	42.46%	53.93%	4.41%	25.47%
IV.ТРОТОАРИ	8.96%		10.34%	1.58%	6.67%
V.ЕЛЕКТРИФИКАЦИЯ И УЛИЧНО ОСВЕТЛЕНИЕ	9.95%	4.32%	3.14%		4.26%
VII.ДРУГИ	12.72%	11.70%	13.30%	21.13%	15.63%
общо	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

Фиг. 6 Относителен дял на реализираните проекти по мерки на Приоритет 2, по години, %

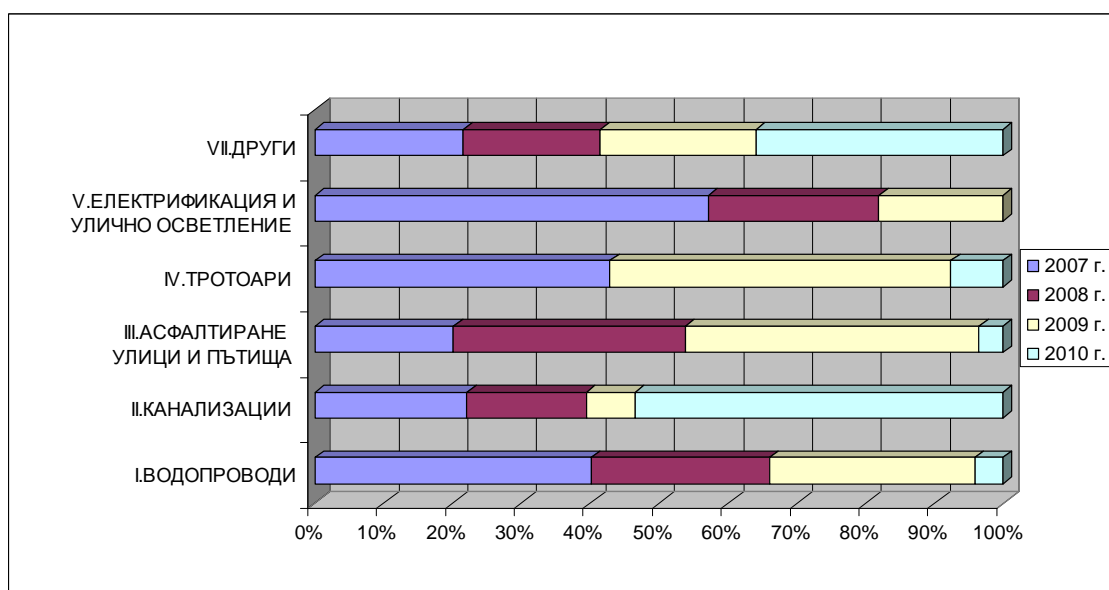
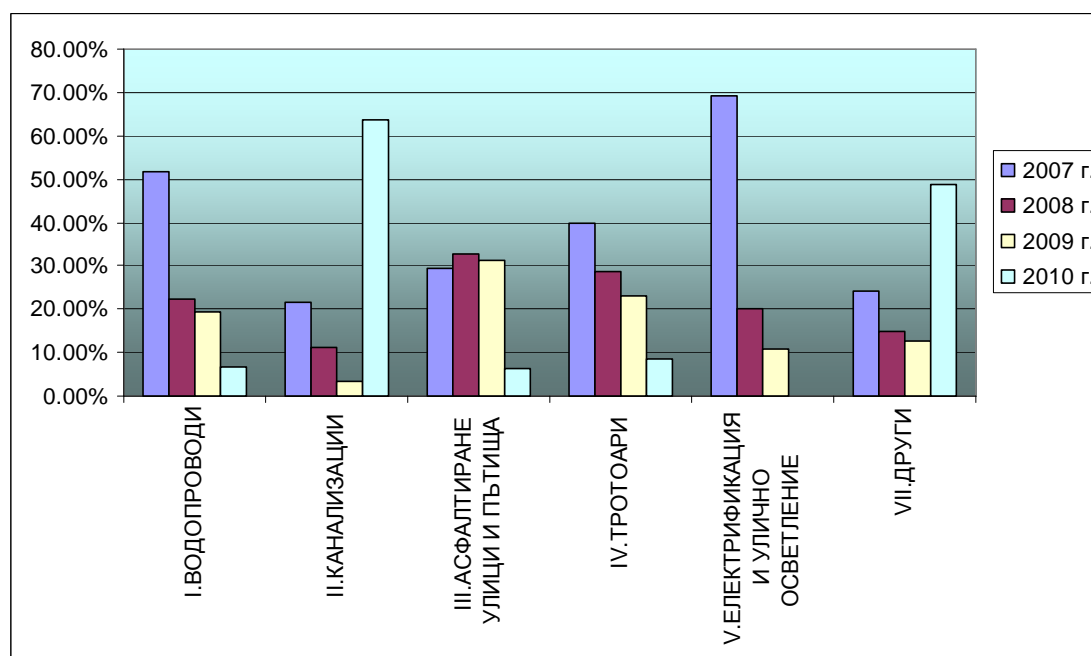

Таблица 8: Финансово разпределение на мерките на Приоритет 2 по години, %

	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2007-2010 г.
I.ВОДОПРОВОДИ	51.84%	22.37%	19.28%	6.52%	100.00%
II.КАНАЛИЗАЦИИ	21.65%	11.34%	3.44%	63.56%	100.00%
III.АСФАЛТИРАНЕ УЛИЦИ И ПЪТИЩА	29.55%	32.93%	31.30%	6.22%	100.00%
IV.ТРОТОАРИ	39.74%	28.81%	22.93%	8.52%	100.00%
V.ЕЛЕКТРИФИКАЦИЯ И УЛИЧНО ОСВЕТЛЕНИЕ	69.05%	20.04%	10.91%	0.00%	100.00%
VII.ДРУГИ	24.06%	14.79%	12.58%	48.57%	100.00%
Общо	29.55%	19.75%	14.78%	35.92%	100.00%

Фиг 7: Разпределение на финансирането на мерките на Приоритет 2 по години, %

Изводи и препоръки:

- Реализираните за периода 2005-2010 г. проекти в рамките на изпълнението на Приоритет 2 на ОПР на община Каварна като цяло допринасят за повишаване качеството на живот и цялостното развитие на инфраструктурния сектор в общината.
- Положителна оценка за получените резултати може да се даде на развитието на ВиК, транспортната, енергийната и екологична инфраструктура.
- Липсата на количествено определени цели и приоритети затруднява оценката на ефективността и ефикасността на използваните ресурси.
- Независимо от постигнатите добри резултати реализацията на заложените мерки в ОПР е важно условие за постигане на целите.

2.3. ПРИОРИТЕТ 3: РАЗВИТИЕ НА АГРАРЕН СЕКТОР И ХРАНИТЕЛНО-ВКУСОВА ИНДУСТРИЯ

2.3.1. Оценка на първоначалните резултати от изпълнението

Селското стопанство съставлява много важен дял на икономиката на общината. Районът е един от големите производители на селскостопанска продукция в страната. Природните условия са изключително благоприятни за развитието на растениевъдство - за отглеждане на зърнени, технически и фуражни култури. През последните години започна процес за възраждане на лозарството и овощарството. Полагат се основите на промишлено отглеждане на култивирани миди. Застъпени са и двата подотрасъла на селското стопанство - растениевъдство и по-малко животновъдство.

Планираните цели и мерки на този приоритет се насочват в *2 основни направления*:

- **преодоляване на недостатъците** - слаба организираност и пазарна инфраструктура, слабо присъствие на научно обслужване;
- **разширяване на комплекса от дейности (оползотворяване на ресурси)** – модерно животновъдство, увеличаване на трайните насаждения (лозя, овощни градини), ускорено развитие на зеленчукопроизводството (най-вече в крайморската зона), поливно земеделие, преработващи предприятия, екологизация, включване на алтернативния туризъм като съпътстваща дейност (допълнителни доходи и "култивираща" поведението на всички), създаване на клъстер "храни".

Общата оценка е, че за реализацията на този приоритет е необходимо повече време от 3-4 години, особено в условията на икономическа криза, но той остава актуален и общинска администрация Каварна следва да намери средствата да подпомогне и подкрепи реализацията на неговите цели и мерки.

Оценката на първоначалните резултати от изпълнението показва, че отделни частични дейности има реализирани в областта на:

Специфична цел 1: Оптимално използване на природните ресурси

- ✓ Подмяна и увеличаване на трайните насаждения (лозя, овощни градини)
- ✓ Екологизация на земеделието и др.

Тяхната реализация е дело на частни инвеститори, без да има политика от страна на общинска администрация за подкрепа на мерките.

Не е започнала реализацията на една значителна част от предвидените мерки и дейности, което дава основание да се направи изводът за липса до слаб напредък в изпълнението на тази специфична цел.

Планираните мерки в ОПР запазват своята актуалност и въпрос на бъдещи възможности, в т.ч. отворени програми и схеми, е тяхната реализация. Би могло да се засили активното информиране, инициране на публични проекти и подкрепа на частните производители в дейността на общинската администрация.

Подобен извод може да се направи и за постигнатия напредък по **Специфична цел 2: Подобряване на организацията и качеството на човешките ресурси в аграрния сектор, която включва изпълнението на следните мерки:**

- ✓ Мярка 1: Осигуряване на масов достъп до актуална информация и повишаване на научното обслужване в аграрния сектор

- ✓ Мярка 2: Укрепване на съществуващите и създаване на нови браншови организации на производители (лозари, овощари, пчелари, животновъди, зърнопроизводители)
- ✓ Мярка 3: Подкрепа на млади фермери
- ✓ Мярка 4: Подкрепа за натурални и полупазарни стопанства с цел превръщането им в пазарно-ориентирани.

Специфична цел 3: Подобряване на качеството и маркетинга на земеделските продукти включва:

- ✓ Мярка 1: Подпомагане на фермерите да се приспособят към нарастващите изисквания на стандартите на ЕС
- ✓ Мярка 2: Изграждане на лаборатория за сертифициране на качествата на пресни и преработени селскостопански продукти
- ✓ Мярка 3: Изграждане на земеделско тържище и борса

Няма подадена информация от общинска администрация за реализация на нови проекти в изпълнение на тази специфична цел.

Специфична цел 4: Разнообразяване на икономическите дейности и повишаване качеството на живот в селските райони

- ✓ Мярка 1: Създаване на малки индустриални паркове за привличане на инвеститори в предприятия за преработка на плодове и зеленчуци (замразяване, сушене, консервиране, дестилиране)

Мярката включва устройствени проекти, уреждане на собствеността на земята, осигуряване на инфраструктура и маркетинг за привличане на инвеститори.

- ✓ Мярка 2: Подпомагане на частни инициативи в създаване на микропредприятия (сувенири, пакетиране на храни)

Подходяща форма е създаването на бизнес инкубатори, настанени в адаптирани общински фондове, които не се използват по първичното си предназначение.

- ✓ Мярка 3: Подпомагане на частни стопани в устройване на къщите си за приемане на гости-туристи

Необходимата публична подкрепа се изразява в проучване и информиране за възможностите, помощ при изготвяне на проекти за кандидатстване, включване в регионалните туристически продукти.

Специфична цел 5: Създаване на регионален клъстер "Каварненски храни"

ОПР предвижда пакет от организационни мерки, осигуряващи последователно изграждане на бизнес мрежа и клъстер в сферата на хранителната индустрия. Разчита се на пазарните позиции и пробив на сегашните утвърдени производители в месните и млечни продукти. Според предвижданията е възможно постепенно да се присъединява и секторът на преработените плодове и зеленчуци, както и съпътстващите предприятия. За тази цел в ОПР са предвидени следните мерки, които не са реализирани:

- ✓ Мярка 1: Популяризиране на клъстера като висша организационна форма за отстояване на пазари и конкуренция
- ✓ Мярка 2: Организиране на заинтересованите производители, създаване на партньорство

- ✓ Мярка 3: Оползотворяване на държавните целеви фондове за институционално изграждане на клъстери
- ✓ Мярка 4: Създаване на център за разпространение на информация, обучение, консултации и подкрепа на стартиращи фирми в сектора
- ✓ Мярка 5: Създаване на координационна програма за насочване на нови инвестиционни инициативи към клъстер "храни"

Местната администрация е с твърде скромни правомощия да осигури някакви съществени преференции за развитие на бизнеса и неговата организация в клъстери и мрежи, но би могла да подкрепи подобни инициативи, които трябва да излязат от страна на бизнеса. Спадът в развитието на промишлеността в общината и района, в т.ч. на хранителната промишленост, е едно възможно обяснение за липсата на напредък в реализирането на тази специфична цел.

Положително въздействие върху реализирането на този приоритет **има стартираният проект: „Придобиване на умения и постигане на обществена активност за потенциална местна инициативна група на територията на Община Каварна”,** подкрепен по под-мярка 431-2 на Програма за развитие на селските райони 2007-2013, финансирана от Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони "Европа инвестира в селските райони". Одобрената финансова помощ по проекта е 180000 лв. Водеща организация по проекта е Община Каварна, а нейни партньори са Кооперация „Зеленчуков рай – Каварна” и Сдружение за екология и устойчиво развитие „Гетия Понтика.

Целите на проекта (до края на януари 2011 г.) са: да подпомогне възникването на местна инициативна група (МИГ) на територията на Община Каварна; да подкрепи придобиване на умения за създаването и функционирането на такава група; да подпомогне процеса на разработване на стратегия за местно развитие и да насърчи включването на местното население в разработването и бъдещото прилагане на тази стратегия.

Изпълнените дейности по проекта са:

- ✓ Проучване с цел подготовка на стратегията за местно развитие. Дейността включва: идентифициране на всички заинтересовани лица и представители на целевите групи и определяне на тяхното участие и влияние върху процесите на територията на бъдещата МИГ; извършване на териториален анализ и анализ на социално-икономическото състояние на територията и залагане на приоритети за периода 2010-2012г.
- ✓ Обучение, придобиване на умения, техническо и финансово обезпечаване за състава/екипа, ангажиран в подготовката на стратегията за местно развитие.
- ✓ Обучение на местни лидери за подхода ЛИДЕР.
- ✓ Формиране на работни групи и провеждане на информационни събития за окуражаване на активното участие на населението в процеса на местно развитие. Работните групи изработват вариант на СМР, който да бъде предложен, обсъждан, коригиран и в крайна сметка приет от местната общественост.
- ✓ Информация, събития и семинари за информиране на местното население за предстоящата покана за избор на МИГ по подхода ЛИДЕР от ПРСР и за дискутиране и популяризиране на предложената стратегия за местно развитие.
- ✓ Подготовка на формуляра и документите за кандидатстване на МИГ по покани за избор на местни инициативни групи, провеждан от Министерството на земеделието и продоволствието (МЗП).

На 04.05.2010 г. в Каварна се проведе учредително събрание за създаване на сдружение с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност "Местна инициативна група Каварна" с територия на действие община Каварна. Приет бе Устав на сдружението и учредителите избраха Управителен съвет.

Реализира се и проект за създаване на „Местна инициативна рибарска група (МИРГ) Шабла – Каварна - Балчик”, чиито цели са:

1. Повишаване качеството на живот в рибарската област „Шабла – Каварна – Балчик“
2. Поддържане на икономически и социален просперитет на РО и добавяне на стойност към продуктите от риболов и аквакултури;
3. Поддържане на заетостта в рибарската област и създаване на нови работни места, посредством разнообразяване на дейностите или икономическо и социално реструктуриране на рибарската област, с цел преодоляване на социално-икономическите трудности, настъпили в резултат на промени в сектор „Рибарство“;
4. Подобряване качеството на околната среда в РО;
5. Насърчаване на национално и международно сътрудничество между рибарските групи в РО.

Предстои изработване и прилагане на интегрирана местна стратегия за развитие съгласно изискванията на Наредба № 15/21.05.2010 г. на Министерството на земеделието и храните (ДВ бр. 40/28.05.2010 г.) и относимите европейски регламенти.

2.3.2. Оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси

Очаква се двата проекта, свързани със създаването на двете местни инициативни групи да имат определен ефект върху реализирането на мерките на приоритета, доколкото основни задачи на МИГ и МИРГ са:

- ✓ Изработване и прилагане на интегрирана местна стратегия за развитие;
- ✓ Разработване и управление на проекти за решаване на местни проблеми чрез привличане на средства за реализирането им от национални и европейски програми и донори на трети страни;
- ✓ Обучение и повишаване професионалната квалификация на членовете на МИГ;
- ✓ Организиране и участие в обучения, семинари, конференции и други форуми, допринасящи за реализиране на целите на МИГ и МИРГ;
- ✓ Създаване на партньорски отношения с национални и чуждестранни публични и частни структури;
- ✓ Осигуряване на обмен на информация и успешни практики;
- ✓ Прилагане на мерки за изграждане на капацитет в общността;
- ✓ Участие в дейности на мрежа от сродни структури;
- ✓ Участие в други сдружения с нестопанска цел - асоциации, федерации и други със сходен предмет на дейност в страната и чужбина;
- ✓ Привличане местните заинтересовани общности и лица в дейности по изготвяне на проектни предложения
- ✓ Работа в тясно сътрудничество с кандидатите и потенциалните кандидати;

- ✓ Популяризиране възможностите за кандидатстване и разработване на проектни предложения
- ✓ Информирание на потенциалните кандидати за условията за кандидатстване и предстоящо набиране на заявления за кандидатстване;
- ✓ Консултиране потенциалните бенефициенти относно процеса на изготвяне на проекти съгласно правилата по чл. 36, ал. 1 от Наредба 15/21.05.2010 г. на Министерството на земеделието и храните (ДВ бр. 40/28.05.2010 г.);
- ✓ Подготвяне и обявяване на покани за набиране на проектни предложения;
- ✓ Извършване на прием на проектните предложения;
- ✓ Извършване на оценка на административното съответствие и техническата и финансовата оценка на качеството на проектните предложения;
- ✓ Предоставяне на всички постъпили проектни предложения с положителна оценка на административното съответствие за извършване на процедурна проверка за допустимост на разходите;
- ✓ Подготвяне на протокол за извършената оценка по реда на т. 18 и 19 на проектните предложения и организиране на заседанията на колективния върховен орган за одобрение и/или отхвърляне на проектните предложения, преминали с положителна оценка процедурната проверка за допустимост на разходите,;
- ✓ Подпомагане на подготовката на заявките за плащане на проектите, подавани до регионалните разплащателни агенции на Разплащателната агенция;
- ✓ Цялостното наблюдение по изпълнението на проекта и местните стратегии за развитие.

Изпълнението на проектите е в началото и не могат да се направят изводи за тяхната ефективност, но се очаква те действително да окажат ефект върху постигане на целите на приоритет „Развитие на аграрен сектор и хранително-вкусова индустрия“, а така също и върху общото социално-икономическо развитие на община Каварна.

2.4. ПРИОРИТЕТ 4: ИЗГРАЖДАНЕ НА КОНКУРЕНТНОСПОСОБНА И ДИНАМИЧНА ОБЩИНСКА ИКОНОМИКА

2.4.1. Оценка на първоначалните резултати от изпълнението

За постигането на резултати по този приоритет са предвидени мерки, които са групирани за реализирането на следните цели:

Специфична цел 1: Повишаване на конкурентноспособността на икономиката чрез привличане и задържане на фирми в сектори на растеж

Сред предвидените дейности могат да се посочат такива, по които общинска администрация би могла активно да съдейства:

- ✓ Анализ на нуждите, проблемите и възможностите за подкрепа от страна на общината;
- ✓ Провеждане на регулярни срещи с бизнеса за информирание относно общински проекти;
- ✓ Предлагане на обслужване на "едно гише";
- ✓ Осигуряване на информация за възможностите за финансиране по Европейски програми и фондове на регионално, национално и международно ниво (със съдействието на

неправителствени организации). За целта може да се организира специален раздел в уеб страницата на общината;

- ✓ Създаване на съвет за партньорство и подкрепа на малкия и средния бизнес.

Оценката е, че се отчита слаб напредък в реализацията на тази специфична цел.

Специфична цел 2: Изграждане на подходяща бизнес среда и повишаване на инвестиционния интерес към общината

Предвидените мерки са в подкрепа на маркетинга на общината и подкрепа за развитието на бизнес и пазарна инфраструктура. Реализиран е ограничен напредък в изпълнението на тази цел, по-скоро като ефект, свързан с извършените дейности за развитие на транспортната и техническа инфраструктура, които влияят върху бизнес средата в общината. Една от причините за това е и липсата на отворени програми и схеми по оперативни програми през отчетния период, по които да бъдат осигурени финансово подобни проекти.

Специфична цел 3: Стимулиране развитието на конкурентноспособна икономика, основана на знанието

Основни проекти, планирани за подкрепа в ОПР, са за подобряване на образователното равнище на работната сила, подобряване на обучителната среда, създаване на условия за непрекъснато професионално обучение, осигуряване на професионално насочване в 2-те средни училища; разработване на учебни програми, преодоляващи несъответствията между уменията и нуждите на пазара на труда; повишаване достъпа до начално, целево и третично образование с подчертан акцент към групите в неравностойно положение; приоритетна компютризация на образователните институции, въвеждане на информационни и комуникационни технологии в обучението, обучение в компютърни умения и ползване на съвременни информационни продукти и др.

До голяма степен има напредък в изпълнението на тези цели, като по-пълна информация за постигнатия напредък се дава в оценката на Приоритет 5, която е представена по-долу.

Мярката в ОПР „Подкрепа за ново технологично развитие“ също има ограничена реализация, независимо че е проявен определен интерес от местните предприемачи за кандидатстване по проекти в ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ за стимулиране въвеждането на пазарно ориентиране технологични проекти и иновации и технологии за стартиращи фирми и МСП.

Проектите, спечелили финансиране по ОП“РКБИ” , но в последствие прекратени по причини, са:

ПРЕКРАТЕНИ ПРОЕКТИ

Идентификация	
Номер на проект	BG161PO003-2.1.04-0111-C0001
Наименование:	"Повишаване на ефективността и разширяване на спектъра от предлагани услуги в съществуваща печатна база чрез въвеждане на нови производствени мощности"
Бенефициент:	"Аква Метал" ЕООД
Източник на	ЕФРР ==> <u>Оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на</u>

финансиране:	българската икономика
Начална дата:	17.07.2009 г.
приключване:	17.03.2010 г.
Статус:	Прекратен
Място	Каварна
Описание	
Описание на проекта:	"Повишаване на ефективността и разширяване на спектъра от предлагани услуги в съществуваща печатна база чрез въвеждане на нови производствени мощности"
Дейности:	Закупуване, доставка и пускане в експлоатация на машини и оборудване Визуализация на проекта
Финансова информация	
Одобрен бюджет:	245 350 BGN
изплатени средства:	0 BGN
Идентификация	
Номер на проект от ИСУН:	BG161PO003-2.1.04-0645-C0001
Наименование:	"Модернизация и увеличаване на капацитета за производство на експандиран полистирен"
Бенефициент:	"Со-То Колор" ЕООД
Източник на финансиране:	ЕФРР ==> Оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика"
Начална дата:	17.07.2009 г.
Дата на приключване:	17.01.2011 г.
Статус:	Регистриран
Място на изпълнение:	Каварна
Описание	
Описание на проекта:	"Модернизация и увеличаване на капацитета за производство на експандиран полистирен"
Дейности:	Доставка и пускане в експлоатация на оборудване за експандиране на полистирен Визуализация и разпространение на информация за проекта
Финансова информация	
Одобрен бюджет:	616 855 BGN
Общ бюджет:	1 028 092 BGN
БФП:	616 855 BGN
Общо изплатени средства:	0 BGN

Напредък е реализиран в изпълнение на мярката за **развитие на информационно общество**. За изпълнение на тази мярка се подкрепят дейности за:

- изграждане на инфраструктура на информационното общество;
- изграждане на широколентови комуникационни мрежи;
- подобряване достъпа до и развитието на он-лайн публични и бизнес услуги;
- въвеждане на информационни и комуникационни технологии във всички нива на образованието;
- включване на информационните и комуникационните технологии в училищата;
- адаптиране на сгради, компютърни мрежи и друго оборудване.

2.4.2. Оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси

Като цяло прогресът в реализирането на този приоритет е ограничен, доколкото неговото изпълнение зависи от много вътрешни и външни фактори и изграденото партньорство в общината. Реализираните проекти в подкрепа на подобряване на транспортната и техническа инфраструктура и подобреният достъп до Интернет на практика подобряват бизнес средата в общината, но липсва активната местна политика подкрепяща бизнеса и публично-частни инициативи, както и активното включване на предприемачите в реализацията на различни видове проекти. Този сравнително слаб напредък в изпълнението на целите на приоритета се дължи на няколко основни причини:

- ✓ икономическата криза, която съществено повлия върху предприемаческата активност и доведе до спад и съкращаване на дейността на редица фирми в общината;
- ✓ липсващата нормативна среда през изтеклия период в областта на ПЧП;
- ✓ сравнително ограничените правомощия на общината в тази област;
- ✓ трудностите при разработването и реализацията на бизнес проектите;
- ✓ проблемите свързани с финансовите инструменти на страната през периода;
- ✓ свързаността на инвестиционната активност с техническата инфраструктура изискваща огромни инвестиции и време за реализация.

2.5. ПРИОРИТЕТ 5. РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ И СОЦИАЛНО СБЛИЖАВАНЕ

2.5.1. Оценка на първоначалните резултати от изпълнението

Специфична цел 1: Постигане на гъвкав пазар на труда и социална интеграция

Община Каварна е сред общините с високо равнище на безработица, което се запазва в продължение на дълъг период. Активните мерки на пазара на труда следва ефективно да се съчетаят с политиката на общината в областта на подкрепа на предприемачеството и МСП и изграждането на нова образователна инфраструктура с многопрофилно предназначение. Партньорство със заинтересованите институции в общината за реализирането на мерки за увеличаване заетостта в различни области, съобразени с конкретните икономически и социални условия на територията на общината, както и за извършване на общополезни дейности, които ще обновят облика ѝ, ще имат добър социален ефект.

Икономическата ситуация, социално-демографската характеристика, и динамиката и структурата на заетостта и безработицата в района обслужван от Д"БТ" Каварна очертават състоянието и основните тенденции в развитието на пазара на труда:

- икономическата и финансова криза доведе до увеличаване броя на безработните и равнището на безработица в района обслужван от ДБТ Каварна;
- сезонният характер на икономиката води до цикличност на безработицата;
- запазва се висок броя на работните места обявени на ППТ, както и устроените ТРЛ
- безработицата в района се характеризира с трайно присъствие на определени групи безработни с ограничени възможности за реализация – жени, продължително безработни, лица без професия и с ниска степен на образование.

Реализираните дейности в подкрепа на политиката на заетостта в ОПР включват:

- Информирание на работодателите и безработните лица за политиката по заетостта, регламентирана в Националния план за действие по заетостта;
- Усъвършенстване на системата за работа с работодателите, с цел максималното им обхващане и насърчаване за използване на предлаганите от ДБТ услуги по заетостта, съобразно ситуацията на пазара на труда;
- Развитие на професионалните умения в подкрепа на местната икономическа активност и повишаване адаптивността на човешките ресурси;
- Подкрепа за професионално обучение на предприемачи и самонаети;
- Действия за засилване на социалната интеграция на хората в неравностойно положение, в т.ч. хората, изложени на социално изключване, малцинствата и хората с увреждания.

Специфична цел 2: Повишаване на качеството на човешкия капитал

Образованието се утвърди като един от приоритетите на община Каварна. В общината работят доказани специалисти, които обучават и възпитават децата. Сградите на учебните и детски заведения са ремонтирани и отговарят на всички съвременни изисквания. Всичко това е предпоставка за качествено образование и стимулиране на заложите на децата и учениците. През отчетния период в отдел „Образование, младежки дейности и спорт“ продължи развитието на мащабна дейност, което утвърди тези сфери като едни от приоритетните за община Каварна.

В общината има шест общински училища: едно СОУ, три основни и две начални, седем целодневни детски градини, две обслужващи звена: Общински детски комплекс и Междучулищен учебен център, две държавни училища: професионална земеделска гимназия и помощно училище, както и частна гимназия и колеж по туризъм. В Каварна работи Консултативен център за проблемите на децата и младежите, градски логопедичен кабинет и логопедичен кабинет към детските градини.

Въпреки делегираните бюджети, в община Каварна няма закрити учебни заведения, не се предвиждат съкращения. Заделят се необходимите средства за повишаване квалификацията на учителите и за осмисляне на свободното време на учениците. През учебната 2009/2010 г. се реализира проектът на община Каварна „Интеграция на децата и младежта в образованието и обществото чрез изкуство и спорт“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“, Схема „Да направим училището привлекателно за младите хора“ на стойност 319 894,88 лв. Реализират се извънкласни форми за ученици от всички общински и държавни училища в областта на изкуствата и спорта. С реализацията на този проект за първи път се насочват толкова много средства за осмисляне свободното време на учениците.

В общинския бюджет има фонд за стимулиране на даровити деца.

Образователната система работи нормално през отчетния период. Общината дофинансира училищата с маломерни паралелки (ОУ „Христо Смирненски“, с.Българево и НУ „Христо Ботев“, с.Септемврийци), а ОУ „Св.св.Кирил и Методий“ с.Белгун се издържаеше чрез допълнителни средства, които получи като защитено и средишно училище. Помощ бе оказана и на обслужващите звена – МУЦТПО и ОДК. Всичко това доведе до нормалното функциониране на образователната система – без закриване на училища и обслужващи звена.

Отделът, съвместно с директорите на училища и обслужващи звена, извърши всички необходими действия, за правилното формиране бюджетите на учебните заведения, изпълнени бяха всички изисквания. В детските градини не е въведена системата на делегираните бюджети и там формирането става на база утвърдени от първостепенния разпоредител формули.

Ремонти на училища и детски градини не бяха извършвани, предвид икономическата криза, но въпреки това сградите са в добро състояние и отговарят на изискванията на контролните органи.

Преди началото на учебната година бяха направени козметични ремонти с помощта на наличния персонал и училищата, обслужващите звена и детските градини започнаха работа без сътресения. В срок бяха подготвени всички документи, необходими за началото на учебната година - планове, програми. Осигурени бяха учебниците на учениците от I до VII клас, както и на децата от подготвителните групи в детските градини.

Работата по проекти продължи да бъде добър начин за допълнително финансиране на учебните заведения.

През периода всички училища работиха по Националните програми на МОН:

- „НП за по-пълно обхващане на учениците в задължителна училищна възраст“: - безплатни учебници, безплатни закуски за децата от подготвителните групи в детските градини и учениците в начален курс, безплатен ученически превоз;
- НП „Оптимизация на вътрешната структура на училищата“ – всички училища работят по мярка „Изплащане на обезщетения на персонала“, чрез която финансират своите служители при пенсиониране, застъпен е и модул „Без свободен час“ за подпомагане финансирането на заместници на отсъстващи учители.

- НП "Информационни и комуникационни технологии в училище" – чрез тази програма всички училища имат интернет достъп, а безплатен такъв ползват и част от учителите.
- НП "Диференцирано заплащане" – проведени бяха всички предварителни дейности – заседания на педагогическите съвет, избор на комисии, оценяване на педагогическия персонал на всички нива и допълнителното възнаграждение за учебната 2009/2010 година бе изплатено.
- ОП "Развитие на човешките ресурси", проект „Училище на две скорости“ работиха ОУ "Йордан Йовков" и ЦДГ "Детелина, ЦДГ "Слънце", с. Септемврийци и ЦДГ "Калинка", с. Раковски.
- Партньори на община Каварна по проект BG051PO001.4.2-03/438/24.09.2009 г. „Интеграция на децата и младежта в образованието и обществото, чрез изкуство и спорт“, отпусната безвъзмездна финансова помощ: 319 894.88 лв.

Реализирани проекти в сферата на образованието

- **Проект „I- клас“ на Министерството на транспорта и съобщенията**, чрез който във всички общински и държавни училища бяха направени и оборудвани компютърни кабинети.
- **Проект „Безплатни закуски“ на Министерството на труда и социалната политика**. Чрез това начинание на учениците от начален курс и децата от подготвителните групи на детските градини ежедневно, във всички учебни дни, се осигуряват безплатни закуски с напитка. Ефектът се изразява в повишаване на посещаемостта на децата в учебните и детски заведения. Трябва да се отбележи, че община Каварна започна раздаването на закуски на социално слаби ученици около година преди стартирането на този проект.
- **Проект „Интеграция на ромското население“** на Фондация „Кеър“, по който бяха обучени учители от община Каварна. Тези преподаватели работят в три общински и едно държавно училище.
- **Проект „Лятно училище“** на Фондация „Кеър“, по който 15 деца от ромски, започнали първи клас на 6 години, бяха обучени в продължение на две седмици, за да навакнат пропуските в учебния материал.
- **Проект „Другият театър“** на Фондация „Авансцена“. Община Каварна включи деца от масовите училища в града и от ПУИ „Любен Каравелов“ в лагер – школи в КК „Албена“.
- **Проект „Учители за извънкласни дейности и ваканция“**. По този проект на МОН и на Министерството на труда и социалната политика като възпитателки в ОУ „Йордан Йовков“ и СОУ „Стефан Караджа“ започнаха работа две безработни учителки за период от една година.
- **Проект „Красива България“** – по проекта бяха включени два обекта: СОУ „Ст. Караджа“ и ЦДГ – с. Септемврийци. В най-голямото училище бе подменена дограмата от северната и източната част на сградата. В Септемврийци започната за интернат сграда в центъра на селото се преобразува в детска градина, тъй като до този момент детското заведение се намира в края на селото, срещу голям свинекомплекс.
- **Проект „Повишаване на младежката заетост в община Каварна и/чрез подобряване на условията за квалификация на кадри в учебния център BG 0202.01-LI.2.67“** по Програма "ФАР". 30 безработни младежи бяха заети в период от пет месеца, като участваха в

осъществяването на мащабен ремонт на учебното заведение.

- **Проекти за енергийна ефективност и за развитието на спорта и извънкласните форми** в училище на Министерството на образованието и науката.

Специфична цел 3: Подобряване на здравните услуги и свободния достъп до тях

За реализацията на тази цел в ОПР са предвидени мерки за:

- Доставка на модерно и окомплектовано медицинско оборудване;
- Провеждане на общинска политика за намаляване броя на здравно неосигурените лица, особено в селата;
- Участие в международни проекти и здравни мрежи.

Като цяло се отбелязва слаб напредък в реализиранет на тази специфична цел.

Специфична цел 4: Развитие на културата, спорта и младежките дейности

Община Каварна е с много богат културен календар и развитието на културата, спорта и младежките дейности е определен приоритет в работата на общината, който заслужава много висока оценка.

*Дейности, по които се работи в общината за **Развитие на културата, опазването и експонирането на културно-историческото наследство** и се реализирани определени успехи са:*

- Осигуряване на инвестиции за обновяване на културните институции;
- Опазване, експониране и социализиране на културно-историческото наследство
- Насърчаване на предприемачеството в сферата на културата, обвързване с културен туризъм;
- Създаване на партньорства между общинската власт, културните институции, неправителствения сектор и бизнеса за насърчаване на художественото творчество и обогатяване на културния календар на общината.

Читалищата в община Каварна са основен фактор за утвърждаване на културната политика на общината базираща се на програмата за развитие на читалищата приета от Общинския съвет и подкрепена от собствените си планове за развитие.

За постигане целите на читалищата, дейността им се конкретизира най-общо в следните направления:

I. Библиотечно дело - Библиотеките в читалищата са традиционен раздел в дейността им. Предлагат специализирана художествена и справочна литература, даващи възможности за многопосочно задоволяване на читателския интерес и подготовка на младото поколение за следващ етап на обучение и съответната бъдеща реализация. Все повече се предлагат информации от електронните сайтове, специализираните издания както и чисто справочна информация, благодарение на ползването на компютърни системи в читалищата. Това в много голяма степен се отнася за дейността на библиотеката в Читалище „Съгласие“, която е с изцяло автоматизирани основни процеси, разполага с компютърна и размножителна техника в услуга на читателите, които разполагат с 14 компютъра за пряк и едновременен достъп до база данни. Участва в проект „Глобални библиотеки - България 2009-2013“. Читалище

„Съгласие“ участва и в Проект за финансова подкрепа на библиотеките и обновяване на фондовете им с книги и други информационни източници към Министерство на културата. Книжния фонд към настоящия момент е 53 567 библиотечни единици. Съвместно с основната си дейност в библиотеката са проведени през голям брой лектории, представяния на книги, детски утра и изложби.

II. Художествена самодейност

Основно дейността се изразява в участието на самодейците в състави за автентичен фолклор и групи за възпроизвеждане на обичаи характерни за нашия регион. Традиционно участват във фолклорни събори Дебрене –Добрич, Копривщица, „С България в сърцето“ и редица други фестивали и конкурси. Читалище “Народен будител” с. Българево и читалище „Утро” с. Раковски обединиха усилия в реализирането на театрална постановка „Михал” от Сава Доброплодни.

Голяма част от любителското творчество е застъпена в дейността на Читалище “Съгласие” чрез дейността на:

- ✓ Фолклорен танцов ансамбъл „Бизоне” е с два състава за деца и възрастни. В двата състава танцуват над 125 самодейци. Носители са на престижни награди и грамоти от страната и чужбина.
- ✓ Детско-юношески хор „Морска звезда”
- ✓ Читалищен театър „Проф. Гочо Гочев”.
- ✓ Младежко театрално студио „Зеници.
- ✓ Рок-група „Аксес”.
- ✓ Народен хор и дамски хор участваха успешно в концерти за Коледа.
- ✓ Детска музикална школа” .

III. Културно-масова дейност, която включва театрални представления, концерти, фестивали, в т.ч.:

- ✓ Театрална постановка „Капан за мишки” по Агата Кристи , ЧТ „Проф. Г. Гочев” гр. Каварна е играна два пъти през м. януари.
- ✓ Театрална постановка „Морско синьо” по Валери Петров /премиера/-МТС „Зеници” – м. февруари 2010 г.
- ✓ Театрална постановка „Животът- това са две жени” по Стефан Цанев, ЧТ „Проф.Гочо Гочев” – м. март и м. април 2010г.
- ✓ Театрална постановка „Женско царство” и „Хитър Петър”–ДТ „Сава Доброплодни” гр. Силистра –м. април 2010 г.
- ✓ Театрална постановка Варненски куклен театър „Красотата спи” по Зигмунд Фройд и Шарл Перо – м. април 2010 г.
- ✓ Народно читалище „Съгласие” е организатор и домакин на Националния фестивал на любителските театри с международно участие „Каварна 2010” .Гостуваха 24 състава от страната и чужбина с над 400 участници. Гости на фестивала бяха деца от Българско неделно училище „Св.Ив.Рилски” гр. Хатива – Испания.
- ✓ Поредни години НЧ „Съгласие” беше съорганизатор на VII ти Международен младежки фолклорен събор „С България в сърцето” през м. Май и съдейства за провеждането на IV – ти Фестивал за старинна музика „Страваганца”

Като обем базата е достатъчна за осъществяване на дейността . За читалище „Съгласие“ картината е следната: Базата е в сравнително добро състояние. Сградата има нужда от ремонт на покрива и частична подмяна на дограма. За това е кандидатствано по проекти. През м.октомври читалището се сдоба с нова репетиционна зала, отговаряща на всички изисквания за това.

Състоянието на културните институции , финансирани от общинския бюджет, също е добро и отчитат интензивна дейност.

В състава на Исторически музей – Каварна влизат следните обекти: Исторически музей – Каварна и изградената към него съседна постройка, състояща се от фондохранилища, зала за временни изложби на първия етаж и леглова база на втория етаж, предназначена за настаняване на екипите на археологическите проучвания и преди всичко за гости на града и общината; Експозиция „Добруджа и морето“ (изв. като Хамам); Етнографски комплекс; Мемориала на загиналите руски войни за свободата на България (изв. като Костница); нос Чиракман; АР „Яйлата“ и ПАР „Калиакра“, които музеят управлява и стопанисва. Като отговорна за културно-историческото наследство в региона, музеят е институция под чиято юрисдикция са и всички недвижими културни ценности и обекти (исторически и археологически) в общината, за които Исторически музей – Каварна паралелно полага грижи.

В реализираната научно-изследователската и издателска дейност на Историческия музей могат да се отбележат:

- ✓ Археологически разкопки в сектор „Предградие“ на крепостта „Калиакра“ – август 2010г.
- ✓ Научни и научно-популярни публикации:
- ✓ Издаване на рекламни материали.
- ✓ Участие в Национална етнологична конференция на тема „Нощта в народните вярвания и представи“ с доклад към сборника на конференцията.
- ✓ Идентификация, научна регистрация и паспортизация на новопостъпилите предмети към музейните фондове.
- ✓ Извършване на пълни инвентаризации на музейните фондове.
- ✓ Извършване на системна събирателска дейност.
- ✓ Предоставяне на експозиции;
- ✓ в АР „Калиакра“ – „Калиакра-пещерата“ – април 2010 г. „Европа, БАН и ИМ
- ✓ Научно–популяризаторска, културно-информационна дейност и туристическа дейност, като честване на бележити дати от историята на България и възпроизвеждане на традиционни празници и обичаи, Работа с ученици - провеждане на лектории по зададени от преподаватели теми и др.

ХГ „ХРИСТО ГРАДЕЧЛИЕВ“ за отчетния период е организирала голям брой изложби и пленери.

На територията на Община Каварна, Община Шабла и чрез абонамент в страната се разпространява вестник „Факел“. Бюджетът на вестника възлиза на 34 000 лв. годишно, като 15 000 се осигуряват от Община Каварна. Разликата от средствата се набира чрез абонамент, ръчна продажба, обяви и реклами.

Дейността на **общинско радио Каварна** се свежда до повишаване ефективността при излъчване програмата на общинско радио, обогатена програмна схема, разнообразни музикални

жанрове. Общинско радио „Каварна“ е сътрудник на БНР, програмите „Хоризонт“, „Христо Ботев“, радио „Варна“. Предстоящи проблеми за решаване са: техническа доокомплектовка на апаратната, както и ефирен телефон за връзка със слушателите. Основният проблем пред радиото е подготвянето на документация за кандидатстване за получаване на ефирни честоти и превръщането на общинското радио в ефирно. Първите постъпки вече са направени, но процеса по получаване на ефирна честота е по-дълъг. Схемата на кабелно разпространение е вече морално остаряла.

Реализирани са и определени резултати в **Подкрепата на спортните клубове и дейности чрез ремонти на градския стадион и модернизация на спортните бази** в общината, подобряване на качеството на съществуващата и разширяване на училищната спортна база; осигуряване на пълноценното ѝ използване и опазване; изграждане и ремонт на детски площадки, публично-частно партньорство при ползване на спортните обекти.

За **Развитие на социалните услуги и интеграция на уязвимите групи** се осъществени дейности по развитие на **социалните услуги**, ремонт и модернизация на средата и условията в социалните заведения; **интеграция на уязвимите групи в общината** се работи за насърчаване на достъпа на уязвимите групи до образование, на активно поведение на трудовия пазар и др.

2.5.2. Оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси

Реализацията на този приоритет се свързва с провеждането на трайна политика за подобряване на заетостта, качеството на социалната сфера и предлагането на качествени социални услуги. До голяма степен приоритетът е насочен към укрепването на човешкия потенциал, развитието на социалния сервиз и повишаване на жизнения стандарт. Като цяло това рефлектира върху подобряването на атрактивността и качеството на живот в общината. Общият ефект от провеждането на посочените дейности от една страна се свързва с повишаването на заетостта, доходите, жизненото равнище, а от друга води до утвърждаването на по-високо ниво на услугите в сферата на здравеопазването, образованието, културата и други. Специфичните задачи на местното развитие по отношение решаването на социалните проблеми налагат предприемането на конкретни мерки, като важна насока на общинската политика на развитие на социалната дейност.

Стартиралите през този период национални програми за заетост оказаха своето положително влияние и осигуриха заетост на значителен брой продължително безработни лица, което води до намаляване равнището на безработица.

За периода 2007-2010 г. средствата за капитално строителство включват:

УЧИЛИЩА И ДЕТСКИ ГРАДИНИ - общо		2 469 930	
<ul style="list-style-type: none"> • Ремонтни работи в училища и детски градини в Каварна и с.Българево и у-ще в с.Септемврийци • Детски площадки в Каварна, с.Българево, с.Септемврийци • Оборудване, компютри и др. 	2007	1 216 540	4 бр.
<ul style="list-style-type: none"> • Ремонт в у-ща и градини 	2008	739 470	

Общо <ul style="list-style-type: none"> Ремонт ЦДГ"Здравец" Проект за физк.салон на ЦДГ"Детелина" Асфалт.спортни площадки СОУ"Ст.Караджа" 	2009	348 920	
<ul style="list-style-type: none"> Ремонтни дейности в ОУ"Й.Йовков" и СОУ"Ст.Караджа" Рехабил.спортни площадки в СОУ"СТ.Караджа" 	2010	165 000	
VII.ДРУГИ			
<ul style="list-style-type: none"> Ремонт и преустройство същ.сграда във фондохранилище музей Детски площадки в Каварна Градски стадион – направа поликарбоново покритие трибуни; тревно покритие тренировъчно игрище Изграждане паметни"Андрей Василев-Амирата" и мемор.к-с"Загиналите във войната" 	2007	259 490 1 075 200 157 040	30 бр. 3 бр.
<ul style="list-style-type: none"> Детски площадки в Каварна, с.Българево и с.Топола Градски стадион – направа поликарбоново покритие трибуни; тревно покритие тренировъчно игрище, направа ограда градски стадион Газифициране съблекални гр. стадион Изграждане конферентна зала гр.стадион Изграждане паметник "В.Левски" 	2008	59 960 622 576 20 675 39 621	3 бр.
<ul style="list-style-type: none"> Детска площадка в с.Камен бряг Направа ограда и осветление тренировъчно игрище Изграждане на второ тренировъчно игрище Ремонт съблекални стадион и озвучителна уредба стадион Изграждане на блок за рехабилитация, трудова 	2009	234 612 79 626 205 300	1 бр.

терапия и усамотяване в ДВУИ, с.Българево <ul style="list-style-type: none"> • Изграждане на помещение на тъжни обреди в с.Пор.Чунчево • Ремонт читалища в с.Видно и с.Вранино 		260 271	
---	--	---------	--

Инвестициите в повишаване капацитета на човешките ресурси са от изключителна важност за развитието на всички останали дейности във всяка една община, и през отчетния период в Община Каварна са реализирани мерки в тази насока.

Очакваните ефекти са:

- намаляване на равнището на безработицата в общината;
- превръщане на общината в активен субект със собствена културна и спортна политика,
- съхраняване на местната културна идентичност в цялото ѝ многообразие,
- стимулирано художествено творчество,
- приобщаване на децата и младежите към общозначимите ценности и активното им участие в културните процеси,
- популяризиране постижения в сферата на художественото творчество,
- валоризирани културни дейности, осигурени приходи за възпроизводството им.

2.6. ПРИОРИТЕТ 6. УКРЕПВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ, РАЗВИТИЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ УМЕНИЯ В ПОДКРЕПА НА МЕСТНАТА ИКОНОМИЧЕСКА АКТИВНОСТ И УСВОЯВАНЕ НА СРЕДСТВА ОТ СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД НА ЕС

2.5.1. Оценка на първоначалните резултати от изпълнението

За отчетния период 2007-2010 г. може да се даде положителна оценка на дейностите, свързани с реализацията на този приоритет:

- Подобрени са организацията и качеството на предоставяните от общинската администрация услуги чрез развитие на нови форми на обслужване и прилагане на модерни информационни услуги. Проектирана и изградена е нова административна сграда на Община Каварна. Въведени са добри практики и положителен опит в организацията на публичните услуги в общината.
- Укрепен е капацитетът на общинската администрация и подобряване координацията в процеса на изпълнение на общинския план за развитие;
- Създаден е капацитет за ефективно планиране, програмиране, управление, контрол, наблюдение и оценка и подготовка за усвояване на средствата по структурните инструменти на ЕС, а така също от национални и местни източници. В общината е изградено специализирано звено по управление на програми и проекти и работа по Структурните фондове и програми - Отдел „Евроинтеграция“;
- Модернизирана е уеб страница на община Каварна;
- Разработена и реализирана програма за обучение и развитие на умения в общинската администрация за подкрепа на местната икономическа активност и подобряване на социалния климат в общината.

Наблюдава се висока активност от страна на общинската администрация в търсенето на възможности за привличане на средства чрез проекти за реализирането на дейности, които не могат да бъдат финансово обезпечени от общинския бюджет. В периода 2007 г. – 2010 г. реализираните по различни проекти средства възлизат на над 30 млн. лв. Изпълнени са в различни направления, които обхващат почти всички сфери от вменените на общината отговорности – образование, култура, социални дейности, общинска пътна инфраструктура, благоустрояване на населените места, чистота. Използвани са възможностите на различни източници за финансирани – оперативните програми, ОП „Регионално развитие“, ОП „Околна среда“, МТСП, ПУДООС, САПАРД, ФАР, ПРСР, „Красива България“, Фонд „Социално подпомагане, МРРБ и др. (вж. Приложение 1)

Таблица 9: Проекти, реализирани по оперативни програми в община Каварна за периода 2007-2010 г.

Наименование на проекта	Оперативна програма	Бенефициент	Обща Стойност лв.	Изплатени лв.	Статус
Асамблея "Заедно творим, спортуваме и учим"	ОП "Развитие на човешките ресурси"	Община Каварна	62 337	62 316	Приключен
Училищна академия "наука, изкуство, спорт"	ОП "Развитие на човешките ресурси"	ОУ " Й. Йовков"	34 684	34 684	Приключен

Наименование на проекта	Оперативна програма	Бенефициент	Обща Стойност лв.	Изплатени лв.	Статус
		СОУ „Стефан Караджа“ Начално училище „Бр. Миладинови“			
„Без агресия в моето училище „	ОП "Развитие на човешките ресурси"	Средно общообразователно училище „Стефан Караджа“...	38 715	36 004	В процес на изпълнение
Домашен помощник – за достоен живот в малките населени места на община Каварна	ОП "Развитие на човешките ресурси"	ЛИВА ЕООД	162 537	32 507	В процес на изпълнение
Подобряване училищната спортна инфраструктура в Каварна	ОП "Регионално развитие"	Община Каварна	913 956	913 956	В процес на изпълнение
Повишаване конкурентоспособността на „Иванекс“ чрез технологична модернизация.	ОП "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика"	ЕТ "Иван Желязков – Иванекс..."	0	0	Прекратен
"Повишаване на ефективността в разширяване спектъра на услуги в съществуваща печатна база чрез въвеждане на нови производствени мощности"...	ОП "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика"	"Аква Метал" ЕООД	0	0	Прекратен
"Модернизация и увеличаване.капацитета за производство на експандиран полистирен"	ОП "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика"	" Со-То Колор" ЕООД	1 028 092	0	Прекратен
Развитие на инфраструктурата за отпадъчни води в Каварна.- Изграждане на главен колектор б и прилежащата канализационна мрежа	ОП „Околна среда“	Община Каварна	11 017 020	3 857 932	В процес на изпълнение

Източник: Информационна система за управление и наблюдение на структурните инструменти в България

В предстоящия етап на изпълнение на ОПР общинската администрация следва да насочи своите усилия и към реализиране на останалите мерки по този приоритет в ОПР и особено на засилване на партньорството в изпълнението на плана.

ОСНОВНИ ИЗВОДИ НА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА

- ОНР на община Каварна 2007-2013 г. е съобразен с изискванията на националното и европейското законодателство в областта на регионалното развитие, както и с целите и приоритетите за развитие, дефинирани в стратегическите планови документи на регионално, национално и европейско ниво.
- Заложена визия за развитие на общината, стратегическите цели и приоритети на ОНР са актуални и не е необходима тяхната актуализация.
- На база на оценката на приоритетите по ключови показатели се отчита, че значителна част от заложените мерки са в процес на реализация. Също така някои от мерките, предвидени по даден приоритет пряко или косвено касаят не само съответния приоритет, а реализацията им има мултиплициращ ефект.
- При изпълнение на целите и приоритетите на ОНР на община Каварна се отчита напредък, въпреки отражението и влиянието на световната икономическа криза върху икономиката на страната ни и в частност на общината.
- Наблюдава се определен напредък в реализацията на целите и приоритетите за „Развитие на туризъм през всички сезони“ и „Изграждане на качествена жизнена среда с модерни инфраструктури и съхранена екология“.
- Наблюдава се малък напредък в развитието на предприемачеството, технологичното обновление, в осигуряване на качествени и устойчиви работни места, като трябва да се отчете, че в тази област има значителни резерви, които е добре да се адресират в оставащото действие на актуализираната ОНР.
- Административният капацитет на общинската администрация е адекватен. Този извод се потвърждава от обема на спечелените проекти и изготвени приложения.
- Постигнатите резултати се основават на инициативността на местната власт и на последователно провежданата целенасочена политика за развитието на общината. В оставащия период до 2013 г. е необходима още по-голяма активност в привличането на средства чрез проекти от оперативните програми, тъй като те дават възможност за финансиране на широк кръг от дейности, които не могат да бъдат реализирани с общинския бюджет. За по-голяма ефективност и ефикасност при усвояване на средствата от фондовете на ЕС ще спомогне разработването на годишни програми за реализацията на ОНР, в които тясно да бъдат обвързани заложените приоритети с конкретни проекти, ориентирани към съответните оперативни програми.
- Препоръчително е в общината да има постоянно действаща работна група за наблюдение изпълнението на плана по заложените индикатори, която своевременно да реагира на настъпилите промени и предлага нови решения с цел своевременно и максимално усвояване на възможните ресурси за реализация на Общинския план за развитие през периода до 2013 г., включително по линия на помощта от фондовете на ЕС.
- Принципите за добро и отговорно местно управление трябва да се прилагат чрез привличане и широко участие на всички икономически и социални партньори, организации с нестопанска цел и заинтересовани граждани на основата на изградени структури и форми за партньорство, съвместни инициативи и публично-частни партньорства.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1: ПРОЕКТИ, РЕАЛИЗИРАНИ ПО РАЗЛИЧНИ ПРОГРАМИ В ОБЩИНА КАВАРНА ПРЕЗ 2007-2010 Г.

№	ИМЕ НА ПРОЕКТА	ПРОГРАМА	ГОДИНА	ФИНАНСИ-РАЩА ОРГАНИЗАЦИЯ	ИЗПЪЛНЯВАЩО СТРУКТУРНО ЗВЕНО	ОБЩА СТОЙНОСТ ЛВ	ОДОБРЕН/	ПРИОРИТЕТ /ЦЕЛ
ПРИОРИТЕТ 1: РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗЪМ ПРЕЗ ВСИЧКИ СЕЗОНИ						74 513		
1	“Център за разработване и развитие на ефективни модели за културен туризъм в районите Каварна и Констанца”	ФАР “Транс-гранично сътрудничество”	2007	МРРБ	Градски исторически музей - Каварна	74 513	одобрен	П1
ПРИОРИТЕТ 2. ИЗГРАЖДАНЕ НА КАЧЕСТВЕНА ЖИЗНЕНА СРЕДА С МОДЕРНИ ИНФРАСТРУКТУРИ И СЪХРАНЕНА ЕКОЛОГИЯ						22 612 271		
1	Подобряване на водоснабдяването в община Каварна	ФАР	2007	МРРБ	Община Каварна Отдел “Евроинтеграция”	799 073	одобрен	П2
2	Рехабилитация водопровод от напорен резервоар до с.Хаджи Димитър и Водопровод в СО Божурец /главни водопроводни клонове I и II/ ; Пътна връзка на път I-9 с игрище за голф	-	2008 - 2009	ФАР	Община Каварна О-л”Инвестиционна дейност”	1 663 000	одобрен	П2

№	ИМЕ НА ПРОЕКТА	ПРОГРАМА	ГОДИНА	ФИНАНСИ-РАЦА ОРГАНИЗАЦИЯ	ИЗПЪЛНЯВАЩО СТРУКТУРНО ЗВЕНО	ОБЩА СТОЙНОСТ ЛВ	ОДОБРЕН/	ПРИОРИТЕТ /ЦЕЛ
3	“Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в Каварна – изграждане на главен колектор VI и прилежащата канализационна мрежа”	ОП“Околна среда” Процедура BG161PO005/08/1.10/01/02 “Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води”,Приоритетна ос 1	2008-2011	МОСВ	Община Каварна Отдел Евроинтеграция	11 000 340	одобрен	П2
4	Канализация по ул.“Ал.Стамболийски”- V етап ; Канализация ул.“Оборище”	ПУДООС	2008-2009	МОСВ	Община Каварна О-л “Инвестиционна дейност”	457 324	одобрен	П2
5	“Изграждане на канализационна мрежа и ПСОВ в село Раковски, Община Каварна”	Мярка 321 „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони” по “Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.”	2010	МЗХ	Отдел Евроинтеграция	5 866 914	Чака одобрение	П2

№	ИМЕ НА ПРОЕКТА	ПРОГРАМА	ГОДИНА	ФИНАНСИ-РАЦА ОРГАНИЗАЦИЯ	ИЗПЪЛНЯВАЩО СТРУКТУРНО ЗВЕНО	ОБЩА СТОЙНОСТ ЛВ	ОДОБРЕН/	ПРИОРИТЕТ /ЦЕЛ
6	"Озеленяване и благоустрояване на парк "Лятно кино", парк "Спортна зона" и улица "България" в град Каварна и озеленяване, благоустрояване и рехабилитация на централна улица и парк в село Българево, община Каварна"	Мярка 322 "Обновяване и развитие на населените места" по "Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г."	2010	МЗХ	Отдел Евроинтеграция	1 619 591	Чака одобрение	П2
7	"Възстановяване тротоарни настилки централен площад "Защитата на Каварна"- гр.Каварна;Частично възстановяване тротоарни настилки ул."Първа" в с.Българево"	Проект "Красива България" , Мярка 01 "Подобряване на градската среда"	2009	МТСП	Община Каварна Отдел Евроинтеграция	444 988	одобрен	П2
8	Укрепване път за м."Зеленка"	-	2008-2009	МРРБ	Община Каварна О-л "Инвестиционна дейност"	448 800	одобрен	П2
9	"Подпомагане на техническата подготовка на проект от тип-ПЧП с голямо местно значение в Община Каварна"	ФАР Грантова схема: ПЧП	2007	МИЕ	Община Каварна	62 309	одобрен	П2

№	ИМЕ НА ПРОЕКТА	ПРОГРАМА	ГОДИНА	ФИНАНСИ-РАЦА ОРГАНИЗАЦИЯ	ИЗПЪЛНЯВАЩО СТРУКТУРНО ЗВЕНО	ОБЩА СТОЙНОСТ ЛВ	ОДОБРЕН/	ПРИОРИТЕТ /ЦЕЛ
10	„Подобряване на енергийната ефективност на детска ясла „Щастливо детство“ – град Каварна“	ОП „Регионално развитие“ BG161PO001/4.1-03/2010 г., Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини	2010	МРРБ	Отдел Евроинтеграция	249 932	одобрен	П5
12	„Залесяване на изоставени земеделски земи“	САПАРД	2007- 2008	САПАРД	Отдел Екология	203 285	одобрен	П3
ПРИОРИТЕТ 3: РАЗВИТИЕ НА МОДЕРЕН АГРАРЕН СЕКТОР И ХРАНИТЕЛНО ВКУСОВА ИНДУСТРИЯ						971 855		
	„Придобиване на умения и постигане на обществена активност на потенциална местна инициативна група на територията на община Каварна“	Програма за развитие на селските райони за периода 2007-2013г. , ос 4 ЛИДЕР	2009-2011	МЗХ	Община Каварна Отдел Евроинтеграция	180 000	одобрен	П3
ПРИОРИТЕТ 5. РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ И СОЦИАЛНО СБЛИЖАВАНЕ						2 701 025		
1	„Изграждане на спортна площадка в НУ „Братя Миладинови“	Държавен бюджет	2007	МОН	НУ „Братя Миладинови“	14 000	одобрен	П5

№	ИМЕ НА ПРОЕКТА	ПРОГРАМА	ГОДИНА	ФИНАНСИ-РАЦА ОРГАНИЗАЦИЯ	ИЗПЪЛНЯВАЩО СТРУКТУРНО ЗВЕНО	ОБЩА СТОЙНОСТ ЛВ	ОДОБРЕН/	ПРИОРИТЕТ /ЦЕЛ
2	„Подобряване училищната спортна инфраструктура в Каварна“	ОП „Регионално развитие“ Операция 4.1 „Дребномащабни местни инвестиции“	2008 - 2009	МРРБ	Община Каварна	999 940	одобрен	П5
3	“Училищна академия – Наука,изкуство,спорт”	ОП “Развитие на човешките ресурси” Схема BG051PO001/07/4.2-01 “Да направим училището привлекателно за младите хора”	2008 - 2009	МОН	ОУ “Йордан Йовков” гр.Каварна	40 000	одобрен	П5
4	Асамблея “Заедно творим,спортуваме и учим”	ОП“Развитие на човешките ресурси” Схема BG 051PO001/07/4.1-01 “Създаване на благоприятна мултикултурна среда за практическо прилагане на интеркултурно образование и възпитание”	2008 - 2009	Европейски социален фонд 2007-2013	Община Каварна Отдел“Образование,младежки дейности и спорт”	69 508	одобрен	П5
5	“Песните-това са очите на един народ” - Моето училище	НП“Училището-територия на учениците” Модул Ритуализация на училищния живот”	2008	МОН	НУ “Братя Миладинови” гр.Каварна	12 120	одобрен	П5
6	Безплатни закуски за всички училища – 2008 г.		2008	МФ	Община Каварна Отдел“Образование,младежки дейности и спорт”	24 429	одобрен	П5

№	ИМЕ НА ПРОЕКТА	ПРОГРАМА	ГОДИНА	ФИНАНСИ-РАЦА ОРГАНИЗАЦИЯ	ИЗПЪЛНЯВАЩО СТРУКТУРНО ЗВЕНО	ОБЩА СТОЙНОСТ ЛВ	ОДОБРЕН/	ПРИОРИТЕТ /ЦЕЛ
7	Безплатни закуски за всички училища – 2009 г.		2009	МФ	Община Каварна Отдел "Образование, младежки дейности и спорт"	62 851	одобрен	П5
8	„С Грижа за всеки ученик“	Национална програма – МОМН	2009	МОМН	ОУ "Йордан Йовков" гр.Каварна	6 900	одобрен	П5
9	"Интеграция на децата и младежта в образованието и обществото чрез изкуство и спорт"	ОП "Развитие на човешките ресурси" - схема BG051PO001-4.2.03	2009 - 2010	МОМН	Община Каварна -Отдел Евроинтеграция, Отдел Образование, младежки дейности и спорт	319 894	одобрен	П5
10	"Без агресия в моето училище"	ОП "Развитие на човешките ресурси" - схема BG051PO001-4.2.03	2009	МОМН	СОУ "Стефан Караджа"	38 715	одобрен	П5
11	„По Йовковски различни – толерантни и добри“ – /униформи/	Национална програма – Училището територия на учениците	2009	МОМН	ОУ "Йордан Йовков" гр.Каварна	25 200	одобрен	П5
12	"Проекти за извънкласни дейности в СОУ "Стефан Караджа", ОУ "Йордан Йовков" и ОДК"	Държавен бюджет	2007	МОН	СОУ "Стефан Караджа", ОУ "Йордан Йовков" и ОДК	21 470	одобрен	П5
13	„Училище на две скорости“	ОП "Развитие на човешките ресурси" – ", Компонент 1 „Без звънец“	2009	МОМН	ОУ "Св. Св. Кирил и Методий"		одобрен за учебната 2009/2010 г.	П5

№	ИМЕ НА ПРОЕКТА	ПРОГРАМА	ГОДИНА	ФИНАНСИ-РАЦА ОРГАНИЗАЦИЯ	ИЗПЪЛНЯВАЩО СТРУКТУРНО ЗВЕНО	ОБЩА СТОЙНОСТ ЛВ	ОДОБРЕН/	ПРИОРИТЕТ /ЦЕЛ
14	„Училище на две скорости“	ОП „Развитие на човешките ресурси“ –“, Компонент 1 „Без звънец“	2009	МОМН	ЦДГ „Детелина“/ гр. Каварна	1 782	одобрен	П5
15	„Училище на две скорости“	ОП „Развитие на човешките ресурси“ – Компонент 1 „Без звънец“	2009	МОМН	ЦДГ „Калинка“/ с. Раковски	891	одобрен	П5
16	„Без свободен час“	НП„Оптимизация на вътрешната структура на училищата“	2009	МОМН	СОУ „Стефан Караджа“	4 458	одобрен	П5
17	„Без свободен час“	НП„Оптимизация на вътрешната структура на училищата“	2009	МОМН	ОУ „Христо Смирненски“	690	одобрен	П5
18	„Без свободен час“	НП„Оптимизация на вътрешната структура на училищата“	2009	МОМН	НУ „Братя Миладинови“	979	одобрен	П5
19	„Научи се да плуваш“	Програма на ДАМС		ДАМС	Общински детски комплекс – Каварна	5 000	одобрен	П5
20	Доброволец към „Корпус на мира“	Програма „Младежко развитие“	2008 - 2009	Корпус на мира	Община Каварна Отдел„Образование, младежки дейности и спорт“		одобрен	П5
21	Доброволец към „Корпус на мира“	Програма „Младежко развитие“	2009 -2010	Корпус на мира	Община Каварна Отдел„Образование, младежки дейности и спорт“		одобрен	П5

№	ИМЕ НА ПРОЕКТА	ПРОГРАМА	ГОДИНА	ФИНАНСИ-РАЦА ОРГАНИЗАЦИЯ	ИЗПЪЛНЯВАЩО СТРУКТУРНО ЗВЕНО	ОБЩА СТОЙНОСТ ЛВ	ОДОБРЕН/	ПРИОРИТЕТ /ЦЕЛ
22	"Квалификация, интеграция, работа – достоен живот за роми чрез Център за подкрепа на земеделието в Каварна"	ФАР	2007	МТСП	Община Каварна партньор	344 917	одобрен	П5
23	"От социални помощи към осигуряване на заетост"	НП"От социални помощи към осигуряване на заетост"	2008	МТСП , Агенция по заетостта	Сектор"Социални дейности и здравеопазване" и специализирано звено за изпълнение на проекта	386 970	одобрен	П5
24	"От социални помощи към осигуряване на заетост"	НП"От социални помощи към осигуряване на заетост"	2009	МТСП , Агенция по заетостта	Сектор"Социални дейности и здравеопазване" и специализирано звено за изпълнение на проекта	145 222	одобрен	П5
25	"В помощ на нашите възрастни хора , хора с увреждания и други рискови групи – обществена трапезария Каварна"	-	2008	МТСП Фонд "Социално подпомагане"	Сектор"Социални дейности и здравеопазване" и Домашен социален патронаж	2 772	одобрен	П5
26	"В помощ на нашите възрастни хора , хора с увреждания и други рискови групи – обществена трапезария Каварна"	-	2008 - 2009	МТСП Фонд "Социално подпомагане"	Сектор"Социални дейности и здравеопазване" и Домашен социален патронаж	3 780	одобрен	П5

№	ИМЕ НА ПРОЕКТА	ПРОГРАМА	ГОДИНА	ФИНАНСИ-РАЦА ОРГАНИЗАЦИЯ	ИЗПЪЛНЯВАЩО СТРУКТУРНО ЗВЕНО	ОБЩА СТОЙНОСТ ЛВ	ОДОБРЕН/	ПРИОРИТЕТ /ЦЕЛ
27	"В помощ на нашите възрастни хора , хора с увреждания и други рискови групи – обществена трапезария Каварна"	-	2009-2010	МТСП Фонд "Социално подпомагане"	Сектор "Социални дейности и здравеопазване" и Домашен социален патронаж	6 000	одобрен	П5
28	"Домашен помощник – за достоен живот в малките населени места на община Каварна "	ОП "РЧР"	2010	МТСП	Конкретен бенефициент "Агенция за социално подпомагане" – Община Каварна е партньор за вписване в регистъра – Отговорно звено: Сектор "Социални дейности и здравеопазване"	162 537	Одобрен	П5
ПРИОРИТЕТ 6. УКРЕПВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ						104 009		
1	"Наводари – Каварна: Съгласувано местно развитие и сътрудничество"	ФАР "Транс-гранично сътрудничество"	2007	Министерство на Европейската Интеграция - Румъния	Община Каварна Отдел "Евроинтеграция" - партньор	104 009	одобрен	П6